

Medlemmer i Fauske kommunes kontrollutvalg

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Møtedato: Torsdag 02.februar 2023 kl 09.00

Møtested: Møterom Finneidfjellet, administrasjonsbygget

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
01/23	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 26.okt 2022
02/23	Orientering fra administrasjonen: status økonomi og regnskap
03/23	Oppfølging av kommunestyrets vedtak – Forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll i helse- og omsorgssektoren.
04/23	Oppfølging av kommunestyrets vedtak – Forvaltningsrevisjon Forebygging og oppfølging av sykefravær
05/23	Revisors uttalelse etter forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen: Finans- og gjeldsforvaltning // Nummerert brev nr 3.
06/23	Vurdering og bestilling av forvaltningsrevisjon
07/23	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
08/23	Eventuelt

Eventuelle forfall bes meldt leder eller sekretariat (tlf 41 21 20 00)

Valnesfjord, 25. januar 2023

Jørn Stene (s)
Leder kontrollutvalget

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 01/23

Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møte 26.okt 2022

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
02.02.2023

Vedlegg:

- Protokoll fra kontrollutvalgets møte 26. oktober 2022

Bakgrunn for saken:
Protokoll fra kontrollutvalgets forrige møte legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak:
Protokoll fra kontrollutvalgets møte 26.oktober 2022 godkjennes.

Røkland, 25.jan 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

PROTOKOLL – FAUSKE KONTROLLUTVALG

Møtedato: Onsdag, 26. oktober 2022 kl 09.00 – 11.30

Møtested: Møterom Formannskapssalen, Rådhuset

Saksnr.: 31/22 – 41/22

Til stede:

Jørn Stene, leder
Gisela Hansen Gulstad, nestleder
Kristin Setså, medlem

Forfall:

Gunnar Bråthen, medlem
Richard Skagen, medlem

Varamedlemmer:

Anne-Irene Jensen for Gunnar Bråthen
Ingen vara for Richard Skagen grunnet sent innkommet forfall.

Øvrige:

Økonomienheten v/Ingrid Navjord og
Tone Zakariassen, sak 32/22
Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Jonny Riise,
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Bjørn Vegard Gamst og
Forvaltningsrevisor Synne Skoglund, Salten Kommunerevisjon IKS
Seniorrådgiver Ronny Seljeseth Salten Kontrollutvalgsservice KO

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste til møtet ble godkjent.

Merknader:

Ingen

SAKSLISTE

Saksnummer	Sakstittel
31/22	Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møter 14.sep 2022 og 07.okt 2022
32/22	Redegjørelse om status for den økonomiske situasjonen
33/22	Endring av prosjektplan, forvaltningsrevisjon Trygt skolemiljø
34/22	Rapport forvaltningsrevisjon: Eiendomsforvaltning
35/22	Rapport forvaltningsrevisjon: Informasjonssikkerhet
36/22	Bestilling av eierskapskontroll
37/22	Kontrollutvalgets årsrapport 2022
38/22	Kontrollutvalgets virksomhetsplan 2023
39/22	Kontrollutvalgets møteplan 2023
40/22	Orienteringer fra revisjon og sekretariat
41/22	Eventuelt

31/22 Godkjenning av protokoll fra kontrollutvalgets møter 14.sep og 07.okt 2022

Forslag til vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møter 14.september og 07.oktober 2022 godkjennes.

Votering:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møter 14.september og 07.oktober 2022 godkjennes.

32/22 Redegjørelse om status for den økonomiske situasjonen

Økonomienheten v/Ingrid Navjord og Tone Zakariassen møtte i utvalget for å orientere om saken og svare på spørsmål.

Forslag til vedtak:

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Omforent forslag til vedtak:

Redegjørelsen tas til orientering.

Votering:

Omforent forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Redegjørelsen tas til orientering.

33/22 Endring av prosjektplan, forvaltningsrevisjon Trygt skolemiljø

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner endring i bestilling av forvaltningsrevisjon «Trygt skolemiljø» slik det er beskrevet i revisors reviderte prosjektplan datert 12.10.2022.

Innenfor rammen av forvaltningsrevisjonens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justering av fastsatt problemstilling ved behov.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

Votering:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner endring i bestilling av forvaltningsrevisjon «Trygt skolemiljø» slik det er beskrevet i revisors reviderte prosjektplan datert 12.10.2022.

Innenfor rammen av forvaltningsrevisjonens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justering av fastsatt problemstilling ved behov.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

34/22 Rapport forvaltningsrevisjon: Eiendomsforvaltning

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Eiendomsforvaltning er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren merke seg rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret vil særlig trekke frem
4. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

Omforent forslag til vedtak

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Eiendomsforvaltning er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

Votering:

Omforent forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Eiendomsforvaltning er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

35/22 Rapport forvaltningsrevisjon: Informasjonssikkerhet

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Informasjonssikkerhet er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren merke seg rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret vil særlig trekke frem
4. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

Omforent forslag til vedtak

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Informasjonssikkerhet er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

Votering:

Omforent forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Informasjonssikkerhet er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

36/22 Bestilling av eierskapskontroll

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av eierskapskontroll slik det er beskrevet i prosjektplan datert 14.10.2022.

Innenfor rammen av eierskapskontrollens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justeringer av de fastsatte problemstillingene ved behov.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

Votering:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av eierskapskontroll slik det er beskrevet i prosjektplan datert 14.10.2022.

Innenfor rammen av eierskapskontrollens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justeringer av de fastsatte problemstillingene ved behov.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

37/22 Kontrollutvalgets årsrapport 2022

Forslag til vedtak:

Årsrapport for kontrollutvalget 2022 vedtas med de endringer som fremkom i møtet. Rapporten oversendes kommunestyret til informasjon.

Omforent forslag til vedtak:

Årsrapport for kontrollutvalget 2022 vedtas. Rapporten oversendes kommunestyret til informasjon.

Votering:

Omforent forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Årsrapport for kontrollutvalget 2022 vedtas. Rapporten oversendes kommunestyret til informasjon.

38/22 Kontrollutvalgets virksomhetsplan 2023

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets virksomhetsplan for 2023 vedtas med de endringer som fremkom i møtet. Planen oversendes kommunestyret til informasjon.

Omforent forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets virksomhetsplan for 2023 vedtas. Planen oversendes kommunestyret til informasjon.

Votering:

Omforent forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalgets virksomhetsplan for 2023 vedtas. Planen oversendes kommunestyret til informasjon.

39/22 Kontrollutvalgets møteplan 2023

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2023:

- torsdag 02.februar
- onsdag 03.mai
- tirsdag 30.mai
- torsdag 07.september
- torsdag 07. desember

I tillegg kommer to dagers felles folkevalgtopplæring for alle kontrollutvalgene i Salten i slutten av november.

Ytterligere møter avholdes ved behov.

Omforent forslag til vedtak

Foreslått møte tirsdag 30.mai flyttes til fredag 26.mai. For øvrig som innstilling.

Votering:

Omforent forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kontrollutvalget avholder møte følgende datoer i 2023:

- torsdag 02.februar
- onsdag 03.mai
- fredag 26.mai
- torsdag 07.september
- torsdag 07. desember

I tillegg kommer to dagers felles folkevalgtopplæring for alle kontrollutvalgene i Salten i slutten av november.

Ytterligere møter avholdes ved behov.

40/22 Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Revisor orienterte:

- Fremdeles mangel på regnskapsrevisorer Fauske.
- En av forvaltningsrevisorene har sagt opp, utlysning foretatt, tilsetting kan ikke ventes før ut på nyåret. For å kunne opprettholde produksjonen har revisjonen lyst ut et forvaltningsrevisjonsoppdrag på anbud.
- Revisjonen presenterte risiko- og vesentlighetsvurdering for etterlevelsekontroll i

2023. Anbefaler finansforvaltning som tema. Kommer tilbake med sak i senere møte.

Sekretariatet orienterte:

- Kopi av rapport fra en forvaltningsrevisjon med tema System for varsling i Bergen kommune.
- På vegne av representantskapet i Salten Kommunerevisjon er styret i nevnte selskap bedt om å undersøke behovet for økt forvaltningsrevisjon i selskapets eierkommuner. Salten kontrollutvalgsservice har fått oversendt vedtak fra styret i Salten kommunerevisjon hvor de ber Salten kontrollutvalgsservice, på vegne av eierkommunenenes respektive kontrollutvalg, om å foreta denne kartleggingen. Resultatet av kartleggingen vil så kunne danne et grunnlag for en forespørsel til deltakerkommunene om ytterligere finansiering av forvaltningsrevisjon.
- I forbindelse med etterlevelsekontroll på selvkost er det avdekket at flere kommuner ikke har krevd inn feiegebyr uten at det er hjemlet i lokal forskrift eller at det ikke er rettmessig kunngjort. Vedlagt er korrespondanse fra Statsforvalteren i Nordland til Sørfold kommune som aktualiserer saken. Fauske kommune har forskrift på plass, ikrafttredelse fra 1.7.2018 . Usikkert om denne erstatter tidligere forskrift, altså om det var på plass en hjemmel før denne dato.

29/22 Eventuelt

Det fremkom ikke ytterligere saker til behandling

Fauske, den 26.oktober 2022

Ronny Seljeseth
Referent. Seniorrådgiver.

Utskrift sendes:
Kontrollutvalgets medlemmer, varamedlemmer
Fauske kommune v/ ordfører og kommunedirektør,
Saltens kommunerevisjon IKS

SAK 02/23

Orientering fra administrasjonen: status økonomi og regnskap

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
02.02.2023

Vedlegg:

- Ingen

Bakgrunn for saken:

Saken er satt på dagsorden i samsvar med vedtatt virksomhetsplan 2023 for kontrollutvalget.

I tillegg til å avgi uttalelse når kommuneregnskapet foreligger, har kontrollutvalget med jevne mellomrom bedt om og fått informasjon om status for kommunens økonomi.

I forbindelse med at saken er satt på dagsorden er kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, kalt inn til utvalget kl 09.00 for å gi en oppdatert orientering og svare på eventuelle spørsmål fra kontrollutvalget. Det er bedt om at kontrollutvalget får informasjon om eventuelle endringer i forventet økonomisk resultat for 2022 siden utvalget sist ble orientert i møte 26.10.2022 og fremdrift i arbeidet med avleggelse av kommunens regnskap / årsberetning 2022.

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

Røkland, 25.jan 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

SAK 03/23

Oppfølging av kommunestyrets vedtak – Forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll i helse- og omsorgssektoren.

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
02.02.2023

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS, april 2021: Rapport forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll i Helse- og omsorgssektoren (utdrag: Sammendrag, konklusjon og anbefalinger)
- Saksfremlegg Fauske kontrollutvalg 11/21: Rapport forvaltningsrevisjon: Økonomistyring
- Fauske kommune, 22.02.2022. Svar forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll i Helse- og omsorgssektoren
- Fauske kommune, kommunalsjef, 24.01.2023. Redegjørelse om oppfølging av forvaltningsrevisjon - Økonomisk styring og internkontroll i helse og omsorgssektoren

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret behandlet i sak 56/21 forvaltningsrevisjonen Økonomisk styring og internkontroll i helse- og omsorgssektoren. Deler av rapporten og kontrollutvalgets saksfremlegg er lagt ved saken. Kommunestyret gjorde et vedtak som poengterte anbefalingene i rapporten:

1. *Forvaltningsrevisjonsrapporten Økonomisk styring og internkontroll i Helse- og omsorgssektoren er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.*
2. *Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger: Fauske kommune:*
 - a. *Skal utarbeide økonomireglement etter gjeldene retningslinjer*
 - b. *Skal utarbeide realistiske årsbudsjetter etter gjeldene retningslinjer*
 - c. *Skal utarbeide realistiske økonomiplan etter gjeldene retningslinjer*

- d. Skal utarbeide langsiktige planer som må gjenspeiles i budsjett og økonomiplan*
- e. Skal synliggjøre hva som er vedtatt budsjett*
- f. Bør utarbeide rutiner for håndtering av inhabilitetstilfeller i den økonomiske internkontrollen*
- g. Bør utarbeide skriftlige rutiner for avstemninger*
- h. Bør utarbeide rutinebeskrivelser for gjennomføring av økonomiske risikovurderinger.*
- i. Bør utarbeide kompetanseplaner/opplæringsplaner*

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 skal kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget gjorde første gang en oppfølging av vedtaket i sitt møte 22.02.2022, der administrasjonen ved rådmann og økonomisjef var til stede for å gi utvalget en orientering. Vedlagt er skriftlig redegjørelse som den gang ble gitt.

Kontrollutvalgets vedtak ble i hovedtrekk at utvalget registrerer det arbeidet som foreløpig er gjort, og vil følge opp det videre arbeid med oppfølging av kommunestyrets vedtak.

Ut fra at saken er satt på dagsorden er kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, bedt om å møte i kontrollutvalget nevnte dag kl 09.15 for å redegjøre for den videre oppfølging som vedtaket har fått fra administrasjonens side. Vedlagt er også skriftlig redegjørelse.

Administrasjonen går i sitt svar gjennom anbefalingene og kommunestyrets vedtak punkt for punkt. De fleste planer er utarbeidet eller klar til å fremmes politisk behandling. Revisjon av kompetanseplan planlegges startet opp i februar d.å. For øvrig virker alle punkter i anbefalingen å ha fått relevant oppfølging.

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i samsvar med Forskrift om kontrollutvalg § 5 gjennomført en oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 56/21 Forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll i helse- og omsorgssektoren
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte kommunestyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer
3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes kommunestyret til orientering.

Røklund, 25.jan 2023

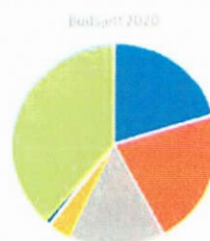
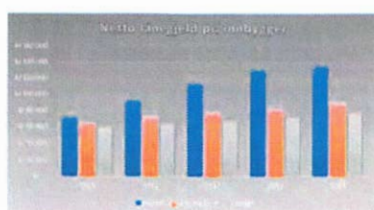
Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

9

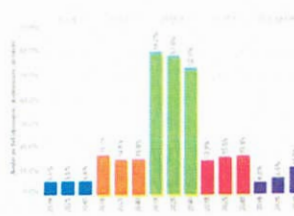
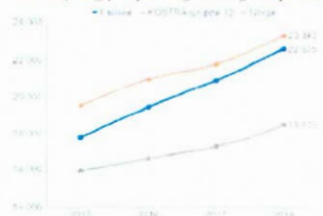

Forvaltningsrevisjon: Fauske kommune

**Økonomisk styring og interkontroll i
Helse og omsorgsektoren**

Netto driftsutgifter pleie og omsorg i kr pr innbygger

SAMMENDRAG

Salten kommunerevisjon IKS har i denne forvaltningsrevisjonen undersøkt i hvilken grad har Fauske kommune et tilfredsstillende grunnlag for å sikre en god økonomistyring og i hvor stor grad er økonomistyringen tilfredsstillende, samt å se på i hvilken grad kommunen ivaretar kompetansen på å opprettholde en god økonomistyring og internkontroll. Virksomhetsområdet Helse og omsorg er grunnlaget for denne undersøkelsen.

I undersøkelsen har vi sett på følgende problemstillinger:

- *I hvor stor grad er det tilfredsstillende grunnlag for økonomisk styring i Helse og omsorgssektoren?*
- *I hvor stor grad er økonomistyringen i Helse og omsorgssektoren tilfredsstillende?*
- *I hvor stor grad sikrer Fauske kommune seg for at ansatte har kompetanse til å ivareta oppgaver innenfor økonomistyring og økonomisk internkontroll?*

Revisjonen har innhentet og analysert relevant dokumentasjon knyttet til den overordnede økonomiske styringen av Helse og omsorgssektoren, samt dokumentasjon tilknyttet rutinebeskrivelser for interkontroll økonomi og generell økonomistyring. Det er gjennomført intervju med supplerende korrespondanse med tidligere økonomisjef og tidligere leder for Helse og omsorg

Dokumentene har både blitt benyttet som bakgrunnsinformasjon, og som grunnlag for vurdering av styring og oppfølging av økonomisk styring i Helse og omsorgssektoren. Det er i tillegg innhentet kommunestyrevedtak, årsregnskap, årsbudsjetter, tertialrapporter, økonomiplaner, o.l. for årene 2017-2019. Innsamlet dokumentasjon har blitt vurdert opp mot revisjonskriteriene.

Konklusjon

Revisor vurderer at Fauske kommune ikke har oppfylt kriteriet om at det årlig skal legges frem for kommunestyret forslag til realistisk årsbudsjett som fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret.

Revisor vurderer at Fauske kommune ikke har oppfylt kriteriet om at det årlig skal legges frem for kommunestyret forslag til realistisk økonomiplan for de neste fire årene.

Revisor vurderer at administrasjonen har oppfylt kriteriet om å gi melding til kommunestyret dersom det skjer endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for årsbudsjettets grunnlag.

Revisor vurderer at Fauske kommune delvis har oppfylt kriteriet om at det skal foreslås nødvendige tiltak når det er rimelig grunn til å tro at det kan oppstå nevneverdige avvik.

Revisor vurderer at Fauske kommune har oppdaterte dokumenter som viser fordeling av roller og ansvar, herunder kontrollansvaret på området økonomisk internkontroll, som er egnet til å sikre:

- ❖ at samme person ikke er ansvarlig for både aktiviteten og kontrollen.
- ❖ at samme person ikke attesterer og anviser en utgift/utbetaling.
- ❖ at det ikke hefter inhabilitet ved de involverte ansatte i internkontrollaktivitetene.

Revisor vurderer at Fauske kommune i noe grad har utført risikovurderinger som skriftliggjøres og legges til grunn for interne kontrollaktiviteter.

Revisor vurderer at Fauske kommune i stor grad, men ikke fullt ut, har skriftlige rutinebeskrivelser som er praktisk anvendbare og angir konkrete kontrollhandlinger som skal utføres av hvem og når på områdene

- ❖ ugifter (lønn, kjøp av varer og tjenester, overføringer til andre)
- ❖ inntekter (fakturering av varer og tjenester, oppfølging av fordringer, herunder offentlige tilskudd og refusjoner).

Revisor vurderer at kommunen har dokumentert skriftlige avstemminger som er utført i løpet av året og i forbindelse med årsavslutningen, men ikke skriftlige rutiner for avstemminger.

Revisor vurderer at kommunen på innkjøpsområdet har skriftlige retningslinjer som:

- ❖ skiller mellom ulike anskaffelser (vare-, tjeneste- og bygge- og anleggsarbeid).
- ❖ definerer ansvar og roller spesielt hvilke innkjøp resultatenheter kan utføre og i hvilke tilfeller rådmannens stab/støttefunksjoner må involveres.
- ❖ tydeliggjør ansvaret for kontrollaktiviteten i innkjøpsprosessen.
- ❖ angir rutiner for kontrollaktivitet knyttet til bestilling, varemottak og utbetaling.

Revisor vurderer at Fauske kommune i noen grad har oppfylt kriteriet om å gi ansatte opplæring/veiledning i gjennomføring av risikoanalyser og kontrollhandlinger samt å gi fortløpende informasjon ved endringer i regelverk og i organisasjonen.

Revisor har funnet at det ikke utarbeides kompetanseplaner, og revisors vurdering er dermed at Fauske kommune ikke har oppfylt kriteriet tilknyttet kompetanseplaner.

Svar på følgende problemstillinger:

Problemstilling 1

➤ *I hvor stor grad er det tilfredsstillende grunnlag for økonomisk styring i Helse og omsorgssektoren?*

- ✓ *På bakgrunn av våre funn og vurderinger, er revisors konklusjon at Fauske kommune i noen grad har økonomistyring i henhold til gjeldende regelverk*

Problemstilling 2

➤ *I hvor stor grad er økonomistyringen i Helse og omsorgssektoren tilfredsstillende?*

- ✓ *På bakgrunn av våre funn og vurderinger er revisors konklusjon at Fauske kommune i stor grad, men ikke fullt ut, har skriftliggjorte rutiner og retningslinjer i forbindelse med økonomisk internkontroll.*

Problemstilling 3

➤ *I hvor stor grad sikrer Fauske kommune at ansatte har kompetanse til å ivareta oppgaver innenfor økonomistyring og økonomisk internkontroll?*

✓ *På bakgrunn av våre funn og vurderinger er revisors konklusjon at Fauske kommune i noen grad treffer tiltak for å sikre at ansatte får vedlikeholde og utvikle sin kompetanse til å ivareta god økonomisk internkontroll og god økonomistyring.*

Anbefalinger

Revisjonen på bakgrunn av intervju blitt informert om økonomireglement er under utarbeidelse og snart ferdig, men tas likevel med i anbefalingene

Fauske kommune:

- Skal utarbeide økonomireglement
- Skal utarbeide realistiske årsbudsjetter etter gjeldene retningslinjer
- Skal utarbeide realistiske økonomiplan etter gjeldene retningslinjer
- Skal utarbeide langsiktige planer som må gjenspeiles i budsjett og økonomiplan
- Bør synliggjøre tydeligere hva som er vedtatt budsjett
- Bør utarbeide rutiner for håndtering av inhabilitetstilfeller i den økonomiske internkontrollen
- Bør utarbeide skriftlige rutiner for avstemninger
- Bør utarbeide rutinebeskrivelser for gjennomføring av økonomiske risikovurderinger.
- Bør utarbeide kompetanseplaner/opplæringsplaner

3 Konklusjon og anbefaling

3.1. Konklusjon

Revisor vurderer at Fauske kommune ikke har oppfylt kriteriet om at det årlig skal legges frem for kommunestyret forslag til realistisk årsbudsjett som fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret.

Revisor vurderer at Fauske kommune ikke har oppfylt kriteriet om at det årlig skal legges frem for kommunestyret forslag til realistisk økonomiplan for de neste fire årene.

Revisor vurderer at administrasjonen har oppfylt kriteriet om å gi melding til kommunestyret dersom det skjer endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for årsbudsjettets grunnlag.

Revisor vurderer at Fauske kommune delvis har oppfylt kriteriet om at det skal foreslås nødvendige tiltak når det er rimelig grunn til å tro at det kan oppstå nevneverdige avvik.

Revisor vurderer at Fauske kommune har oppdaterte dokumenter som viser fordeling av roller og ansvar, herunder kontrollansvaret på området økonomisk internkontroll, som er egnet til å sikre:

- ❖ at samme person ikke er ansvarlig for både aktiviteten og kontrollen.
- ❖ at samme person ikke attesterer og anviser en utgift/utbetaling.
- ❖ at det ikke hefter inhabilitet ved de involverte ansatte i internkontrollaktivitetene.

Revisor vurderer at Fauske kommune i noe grad har utført risikovurderinger som skriftliggjøres og legges til grunn for interne kontrollaktiviteter.

Revisor vurderer at Fauske kommune i stor grad, men ikke fullt ut, har skriftlige rutinebeskrivelser som er praktisk anvendbare og angir konkrete kontrollhandlinger som skal utføres av hvem og når på områdene

- ❖ ugifter (lønn, kjøp av varer og tjenester, overføringer til andre)
- ❖ inntekter (fakturering av varer og tjenester, oppfølging av fordringer, herunder offentlige tilskudd og refusjoner).

Revisor vurderer at kommunen har dokumentert skriftlige avstemminger som er utført i løpet av året og i forbindelse med årsavslutningen, men ikke skriftlige rutiner for avstemninger.

Revisor vurderer at kommunen på innkjøpsområdet har skriftlige retningslinjer som:

- ❖ skiller mellom ulike anskaffelser (vare-, tjeneste- og bygge- og anleggsarbeid).
- ❖ definerer ansvar og roller spesielt hvilke innkjøp resultatenheter kan utføre og i hvilke tilfeller rådmannens stab/støttefunksjoner må involveres.
- ❖ tydeliggjør ansvaret for kontrollaktiviteten i innkjøpsprosessen.
- ❖ angir rutiner for kontrollaktivitet knyttet til bestilling, varemottak og utbetaling.

Revisor vurderer at Fauske kommune i noen grad har oppfylt kriteriet om å gi ansatte opplæring/veiledning i gjennomføring av risikoanalyser og kontrollhandlinger samt å gi fortløpende informasjon ved endringer i regelverk og i organisasjonen.

Revisor har funnet at det ikke utarbeides kompetanseplaner, og revisors vurdering er dermed at Fauske kommune ikke har oppfylt kriteriet tilknyttet kompetanseplaner.

Svar på følgende problemstillinger:

Problemstilling 1

➤ *I hvor stor grad er det tilfredsstillende grunnlag for økonomisk styring i Helse og omsorgssektoren?*

- ✓ *På bakgrunn av våre funn og vurderinger, er revisors konklusjon at Fauske kommune i noen grad har økonomistyring i henhold til gjeldende regelverk*

Problemstilling 2

- *I hvor stor grad er økonomistyringen i Helse og omsorgssektoren tilfredsstillende?*
- ✓ *På bakgrunn av våre funn og vurderinger er revisors konklusjon at Fauske kommune i stor grad, men ikke fullt ut, har skriftliggjorte rutiner og retningslinjer i forbindelse med økonomisk internkontroll.*

Problemstilling 3

- *I hvor stor grad sikrer Fauske kommune at ansatte har kompetanse til å ivareta oppgaver innenfor økonomistyring og økonomisk internkontroll?*
- ✓ *På bakgrunn av våre funn og vurderinger er revisors konklusjon at Fauske kommune i noen grad treffer tiltak for å sikre at ansatte får vedlikeholde og utvikle sin kompetanse til å ivareta god økonomisk internkontroll og god økonomistyring.*

3.2 Anbefalinger

Revisjonen på bakgrunn av intervju blitt informert om økonomireglement er under utarbeidelse og snart ferdig, men tas likevel med i anbefalingene.

Fauske kommune:

- Skal utarbeide økonomireglement etter gjeldene retningslinjer
- Skal utarbeide realistiske årsbudsjetter etter gjeldene retningslinjer
- Skal utarbeide realistiske økonomiplan etter gjeldene retningslinjer
- Skal utarbeide langsiktige planer som må gjenspeiles i budsjett og økonomiplan
- Skal synliggjøre hva som er vedtatt budsjett

- Bør utarbeide rutiner for håndtering av inhabilitetstilfeller i den økonomiske internkontrollen
- Bør utarbeide skriftlige rutiner for avstemninger
- Bør utarbeide rutinebeskrivelser for gjennomføring av økonomiske risikovurderinger.
- Bør utarbeide kompetanseplaner/opplæringsplaner

4 Kommunedirektørens uttalelse

Rådmannens kommentar ligger som vedlegg 1 til denne rapporten.

Revisjonen har ingen ytterligere kommentar til Kommunedirektørens høringssvar.

SAK 11/21

Rapport forvaltningsrevisjon: Økonomistyring

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
03.05.2021

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS, 16.04.2021: Rapport forvaltningsrevisjon Økonomisk styring og internkontroll i Helse- og omsorgssektoren

pro

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har 10. september 2020, i sin sak 24/20, bestilt forvaltningsrevisjon med tema Offentlige Økonomistyring.

Plan for forvaltningsrevisjon for 2020-2023, kommunestyrets sak 095/20, inneholdt følgende prioriteringer:

1. Økonomistyring
2. Sykefravær
3. Eiendomsforvaltning
4. Oppfølging av politiske vedtak
5. Administrativ struktur
6. Nivå på tjenesteyting
7. Gjennomføring av omstilling

Kommunestyret ga kontrollutvalget fullmakt til å «å foreta endringer og omprioriteringer i planene, samt til å kunne definere og avgrense konkrete prosjekter innenfor de utvalgte områdene i planen.»

Ifølge revisors prosjektplan og utvalgets bestilling skulle rapporten vært ferdig innen påske 2021 (26. mars 2021), og da innenfor en ramme på 300-350 timer. Revisor opplyser i

rapporten at både skifte av kontaktperson i administrasjonen, samt Covid 19, har medført at innhenting av dokumentasjon har tatt lenger tid enn beregnet. Revisor opplyser i epost at det har gått med 480 timer arbeid med rapporten, og at de kommer til å kommentere omfanget i kontrollutvalgets møte.

Formål:

Formålet med forvaltningsrevisjonen har vært å finne ut om økonomistyringen i helse og omsorgssektoren er tilfredsstillende med henblikk på budsjettering, ansvarsområder, rapportering, oppfølging og utarbeidelser av fremtidsplaner.

Følgende problemstillinger ble undersøkt av revisor:

1. I hvor stor grad er det tilfredsstillende grunnlag for økonomisk styring i Helse og omsorgssektoren?
2. I hvor stor grad er økonomistyringen i Helse og omsorgssektoren tilfredsstillende?
3. I hvor stor grad sikrer Fauske kommune at ansatte har kompetanse til å ivareta oppgaver innenfor økonomistyring og økonomisk internkontroll?

For å belyse problemstillingene har revisor innhentet og analysert dokumentasjon, og i tillegg gjennomført intervju / samtaler. En del av revisors innhenting av informasjon har vært å innhente brev med svar på konkrete faktaspørsmål.

Revisjonskriterier (krav og forventinger som kan stilles til den funksjon/aktivitet som undersøkes av revisjonen), er spesifisert i vedlegg 2 til rapporten, og er utledet fra bl.a Kommuneloven (ny og gammel), i tillegg utredning av ny kommunelov og gjeldende forskrift for årsbudsjett. I tillegg COSO-rammeverket for internkontroll og kommunens egne vedtak og reglementer.

Revisors funn og vurderinger: Problemstilling 1: I hvor stor grad er det tilfredsstillende grunnlag for økonomisk styring i Helse og omsorgssektoren?

Revisjonskriterier:

Administrasjonen skal årlig legge frem for kommunestyret forslag til realistisk økonomiplan for de neste fire årene.

Administrasjonen skal årlig legge frem for kommunestyret forslag til realistisk årsbudsjett som fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret.

Administrasjonen skal gjennom budsjettåret legge frem rapporter for kommunestyret som viser utviklingen i inntekter og utgifter sammenlignet med vedtatt årsbudsjett. Det skal minst legges frem tertialrapporteringer pr. 30. april og 30. august.

Administrasjonen skal gi melding til kommunestyret dersom det skjer endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for årsbudsjettets grunnlag. Dersom det er rimelig grunn til å anta at det kan oppstå nevneverdige avvik, skal det foreslås nødvendige tiltak.

Revisors vurderinger:

Budsjettering: Revisor viser bl.a til at det for årene 2017-2019 var avvik på driftsutgiftene med hhv 8, 25 og 35 mill. De påpeker at «Når Fauske kommune for de undersøkte årene har fastsatt et driftsbudsjett som er lavere enn faktiske regnskapsførte driftsutgifter det foregående året, så er dette et moment som etter revisors syn taler for at årsbudsjettene har vært urealistiske»

Revisor viser også til at det allerede tidlig i driftsårene har vært nødvendig å fremme sak om budsjettregulering. Ifølge revisor er også dette et tegn på at budsjettet har vært basert på urealistiske anslag på utgifter.

Revisors vurdering på dette området er at kommunen «ikke har oppfylt kriteriet om at det årlig skal legges frem for kommunestyret forslag til realistisk årsbudsjett som fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret

Økonomiplan: Her viser revisor kort til at budsjettene i økonomiplanperioden «har vært urealistiske, og forventede driftsutgifter er forutsatt holdt på samme nivå i økonomiplanene»

Revisors vurdering på dette området er at kommunen «ikke har oppfylt kriteriet om at det årlig skal legges frem for kommunestyret forslag til realistisk økonomiplan for de neste fire årene.»

Økonomiske rapporteringer og budsjettreguleringer: Her viser revisor til at det er lagt frem tertialrapport / Økonomimelding alle de undersøkte årene.

Revisors vurdering på dette området er at administrasjonen har oppfylt kriteriet om å gi melding til kommunestyret dersom det skjer endringer i løpet av budsjettåret som kan få betydning for årsbudsjettets grunnlag.

I forhold til budsjettregulering / nødvendige tiltak mener revisor at Fauske kommune delvis har oppfylt kriteriet om at det skal foreslås nødvendige tiltak når det er rimelig grunn til å tro at det kan oppstå nevneverdige avvik

Samlet konklusjon for problemstilling 1: På bakgrunn av våre funn og vurderinger, er revisors konklusjon at Fauske kommune i noen grad har økonomistyring i henhold til gjeldende regelverk.

Revisors funn og vurderinger: Problemstilling 2: I hvor stor grad er økonomistyringen i Helse og omsorgssektoren tilfredsstillende?

Revisjonskriterier:

Fauske kommune bør ha oppdaterte dokumenter som viser fordeling av roller og ansvar, herunder kontrollansvaret på området økonomisk intern kontroll, som er egnet til å sikre at:

- Samme person ikke er ansvarlig for både aktiviteten og kontrollen

- Samme person ikke attesterer og anviser en utgift/utbetaling
- Det ikke hefter inhabilitet ved de involverte ansatte i internkontrollaktivitetene
- Det gjennomføres risikovurderinger som skriftliggjøres og legges til grunn for interne kontrollaktiviteter

Fauske kommune bør ha skriftlige rutinebeskrivelser som er praktisk anvendbare og angir hvilke konkrete kontrollhandlinger som skal utføres av hvem og når på områdene:

- Utgifter
 - lønn.
 - kjøp av varer og tjenester.
 - overføringer til andre.
- Inntekter
 - fakturering av varer og tjenester.
 - oppfølging av fordringer (herunder offentlige tilskudd og refusjoner).

Fauske kommune bør skriftlig dokumenteres avstemminger som er utført i løpet av året og i forbindelse med årsavslutningen.

På innkjøpsområdet skal Fauske kommune ha skriftlige retningslinjer som:

- skiller mellom ulike anskaffelser (varer-, tjenester og bygge- og anleggsarbeid).
- har oppdaterte beløpsgrenser som avgjør tillatte anskaffelsesprosedyrer.
- definerer ansvar og roller, spesielt hvilke innkjøp sektorene/virksomhetene kan utføre selv og i hvilke tilfeller rådmannens stab/støttefunksjoner må involveres.
- tydeliggjør ansvaret for kontrollaktiviteten i innkjøpsprosessen.
- handterer endringsordrer og tilleggsarbeid.
- angir rutiner for kontrollaktiviteter knyttet til bestilling, varemottak og utbetaling.

Revisors vurderinger:

- Revisor vurderer at Fauske kommune har oppdaterte dokumenter som viser fordeling av roller og ansvar, herunder kontrollansvaret på området økonomisk internkontroll, som er egnet til å sikre:
 - at samme person ikke er ansvarlig for både aktiviteten og kontrollen.
 - at samme person ikke attesterer og anviser en utgift/utbetaling.
 - at det ikke hefter inhabilitet ved de involverte ansatte i internkontrollaktivitetene.
- Revisor vurderer at Fauske kommune i noe grad har utført risikovurderinger som skriftliggjøres og legges til grunn for interne kontrollaktiviteter.
- Revisor vurderer at Fauske kommune i stor grad, men ikke fullt ut, har skriftlige rutinebeskrivelser som er praktisk anvendbare og angir konkrete kontrollhandlinger som skal utføres av hvem og når på områdene
 - utgifter (lønn, kjøp av varer og tjenester, overføringer til andre)
 - inntekter (fakturering av varer og tjenester, oppfølging av fordringer, herunder offentlige tilskudd og refusjoner).
- Revisor vurderer at kommunen har dokumentert skriftlige avstemminger som er utført i løpet av året og i forbindelse med årsavslutningen, men ikke skriftlige rutiner for avstemminger.
- Revisor vurderer at kommunen på innkjøpsområdet har skriftlige retningslinjer som:
 - skiller mellom ulike anskaffelser (vare-, tjeneste- og bygge- og anleggsarbeid).

- definerer ansvar og roller spesielt hvilke innkjøp resultatenehetene kan utføre og i hvilke tilfeller rådmannens stab/støttefunksjoner må involveres.
- tydeliggjør ansvaret for kontrollaktiviteten i innkjøpsprosessen.
- angir rutiner for kontrollaktivitet knyttet til bestilling, varemottak og utbetaling.

Samlet konklusjon for problemstilling 2: *På bakgrunn av våre funn og vurderinger er revisors konklusjon at Fauske kommune i stor grad, men ikke fullt ut, har skriftliggjorte rutiner og retningslinjer i forbindelse med økonomisk internkontroll.*

Revisors funn og vurderinger: Problemstilling 3: I hvor stor grad sikrer Fauske kommune at ansatte har kompetanse til å ivareta oppgaver innenfor økonomistyring og økonomisk internkontroll?

Revisjonskriterier:

- Ansatte med ansvar for planlegging og/eller gjennomføring av økonomisk internkontroll bør gis opplæring/veiledning i gjennomføring av risikoanalyser og kontrollhandlinger samt fortløpende informasjon ved endringer i regelverk og/eller organisasjonen
- Kunnskap om økonomisk internkontroll bør tillegges vekt ved rekruttering til stillinger som er tillagt oppgaver og ansvar på feltet.
- Systematisk tilnærming til kompetanseutvikling og – sikring kan inkludere en kompetanseutviklingsplan.

Revisors funn og vurderinger:

De ansatte får i utstrakt grad tilbud om intern opplæring ved behov. De som utfører kontrollhandlinger for kommunen må gjennom obligatorisk opplæring. På den annen side så finner ikke revisor tegn på at skriftlige risikoanalyser blir gjennomført, og peker på at dette kan skyldes manglende opplæring på dette området. Videre er det dokumentert at kommunen stiller krav ved rekruttering til stillinger, herunder at kommunen har «*oppfylt kriteriet om å vektlegge kunnskap om økonomisk internkontroll ved rekruttering til stillinger som er tillagt oppgaver og ansvar på feltet*»

Samlet konklusjon for problemstilling 3: *På bakgrunn av våre funn og vurderinger er revisors konklusjon at Fauske kommune i noen grad treffer tiltak for å sikre at ansatte får vedlikeholde og utvikle sin kompetanse til å ivareta god økonomisk internkontroll og god økonomistyring*

Revisors anbefalinger:

Basert på funnene i rapporten gir revisor følgende 9 anbefalinger:

Fauske kommune:

- Skal utarbeide økonomireglement etter gjeldene retningslinjer
- Skal utarbeide realistiske årsbudsjetter etter gjeldene retningslinjer
- Skal utarbeide realistiske økonomiplan etter gjeldene retningslinjer
- Skal utarbeide langsiktige planer som må gjenspeiles i budsjett og økonomiplan

- Skal synliggjøre hva som er vedtatt budsjett
- Bør utarbeide rutiner for håndtering av inhabilitetstilfeller i den økonomiske internkontrollen
- Bør utarbeide skriftlige rutiner for avstemninger
- Bør utarbeide rutinebeskrivelser for gjennomføring av økonomiske risikovurderinger.
- Bør utarbeide kompetanseplaner/opplæringsplaner

I rapporten opplyser revisor at de er informert om at økonomireglement er under utarbeidelse og snart ferdig, men at utarbeidelse av nevnte reglement likevel tas med i anbefalingene.

Kommunedirektørens kommentar:

Kommunedirektørens kommentar er i sin helhet lagt ved rapporten.

Vurdering:

Salten kommunerevisjon IKS har gjennomført en undersøkelse og utarbeidet en rapport i samsvar med bestillingens innhold. Rapporten redegjør for årsaker til at rapporten er forsinket, men forsinkelsen er uansett ikke betydelig. Ved utsendelse av saken er det ikke avklart hvor mange timer som faktisk gikk med til denne revisjonen.

Anbefalingene er omfattende, og innholdet i disse henger i stor grad sammen. Det foreslås at anbefalingene tas med i sin helhet i innstillingen til kommunestyret.

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Økonomisk styring og internkontroll i Helse- og omsorgssektoren er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber rådmannen merke seg rapportens anbefalinger: Fauske kommune:
 - a. Skal utarbeide økonomireglement etter gjeldene retningslinjer
 - b. Skal utarbeide realistiske årsbudsjetter etter gjeldene retningslinjer
 - c. Skal utarbeide realistiske økonomiplan etter gjeldene retningslinjer
 - d. Skal utarbeide langsiktige planer som må gjenspeiles i budsjett og økonomiplan
 - e. Skal synliggjøre hva som er vedtatt budsjett
 - f. Bør utarbeide rutiner for håndtering av inhabilitetstilfeller i den økonomiske internkontrollen
 - g. Bør utarbeide skriftlige rutiner for avstemninger
 - h. Bør utarbeide rutinebeskrivelser for gjennomføring av økonomiske risikovurderinger.
 - i. Bør utarbeide kompetanseplaner/opplæringsplaner

Inndyr, 26. april 2021

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

FORVALTNINGSREVISJON – ØKONOMISK STYRING OG INTERNKONTROLL I HELSE- OG OMSORGSSEKTOREN

Salten kontrollutvalgsservice
Dato 1. 7. 2022
Or. 413 9-5
Arkiv nr. 22/198
Hjemmel u off:

Det vises til brev av 14.2.2022 til kommunedirektøren med innkalling til møte i kontrollutvalget 22.02.2022 for redegjørelse om administrasjonens oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 056/21 om forvaltningsrevisjon om økonomistyring og internkontroll i helse- og omsorgssektoren.

- a. Økonomireglementet er under utarbeidelse og skulle etter planen vært til behandling i kommunestyret før jul 2021. Arbeidet er under ferdigstilling og økonomireglementet vil legges frem til politisk behandling 1. halvår 2022.
- b. Fauske kommune har et for høyt driftsnivå, og det er derfor ikke mulig å utarbeide årsbudsjett som både er realistisk og saldert. I valget mellom de to kravene er det valgt å utarbeide et realistisk budsjett for at kommunen skal ha et styringsverktøy i løpet av året. Valget om å prioritere et realistisk budsjett på bekostning av et saldert budsjett, er anbefalt av Statsforvalteren, på tross av at et usaldert budsjett ikke kan godkjennes. Realistisk budsjett og økonomiplan anses å være på plass i budsjett 2021 og langtidsplan 2021–2024. Budsjett 2022 og økonomiplan 2022–2025 er også utarbeidet iht. realismekravet i kommuneloven. Budsjett 2022 og økonomiplan 2022–2025 er kommunens vedtatte tiltaksplan ift. ROBEK.
- c. Se spørsmål b. I budsjettarbeidet for 2023 vil det bli et ytterligere fokus på utarbeidelse av økonomiplanen 2023–2026.
- d. Ny samfunnsplan skal behandles av kommunestyret 24. februar 2022. Det vil bli en tydelig kobling mellom samfunnsplanen og årsbudsjett/økonomiplan ved at disse skal utgjøre handlingsdelen i kommuneplanen.
- e. Iht. ny rutine skal det lages et samledokument som oppsummerer budsjettoversikter og tiltakstabeller iht. kommunestyrets budsjettvedtak. Dokumentet vil årlig bli sendt til Statsforvalteren. Kommunedirektøren har behov for avklaringer fra kommunestyret i forhold til budsjettvedtaket av 10.12.2021. Denne saken behandles av kommunestyret 24. februar 2022. På bakgrunn av denne behandlingen og budsjettvedtaket 10.12.2021, vil det bli utarbeidet oppdaterte budsjettoversikter og tiltakstabeller, jf. hhv. kap. 2 og kap. 7 i budsjettdokumentet for 2022. Rapportering i økonomimelding 1 og 2 i 2022 vil skje på bakgrunn av oppdaterte budsjettoversikter og tiltakstabeller.
- f. Rutiner for håndtering av inhabilitetstilfeller i den økonomiske internkontrollen vil inngå som en del av økonomireglementet.
- g. Skriftlige rutiner for avstemninger vil inngå som en del av økonomireglementet.

- h. Som en del av omstillingsarbeidet i Fauske kommune er det tatt i bruk et nytt verktøy som heter Induct. I Induct dokumenteres alle utviklingsprosjekter i kommunen, og systemet er kommunenes prosjektstyringsverktøy. I budsjettarbeidet for 2022 ble systemet også tatt i bruk ifb. utarbeidelse av tiltak i budsjettet. Alle budsjettiltak beskrives i samme mal, der det bl.a. skal redegjøres for konsekvenser og risiko ved det enkelte tiltak. Induct vil bli videreutviklet i budsjettprosessen for 2023.

- i. Fauske kommune har en kompetanseplan som omfatter hele kommunen. Denne planen skal revideres i 2022. Det er et mål å styrke økonomikompetansen i Fauske kommune. På denne bakgrunn har Fauske kommune meldt tilbake til RKK et ønske om at det i 2022 arrangeres kurs i kommuneøkonomi for ikke-økonomer, samt at vi har bedt om at det gjennomføres kurs i grunnleggende Excel.

Kommunedirektør

Salten Kontrollutvalgsservice
Postboks 54
8138 INNDYR

Redegjørelse om oppfølging av forvaltningsrevisjon - Økonomisk styring og internkontroll i helse og omsorgssektoren

Det vises til brev av 04.01.2023 til kommunedirektøren med innkalling til kontrollutvalget 02.02.2023 for redegjørelse om oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 056/21 om forvaltningsrevisjon Økonomistyring og internkontroll i helse- og omsorgssektoren, samt redegjørelse fra kommunaldirektøren til kontrollutvalgsmøtet den 22.02.2022.

I innkallingen til kontrollutvalget bes det om en skriftlig versjon av redegjørelsen i forkant av selve møtet. Under redegjøres det for de punktene som kommunestyret ba rådmannen (nå kommunedirektør) merke seg i rapportens anbefalinger. Punktene gjengis ikke her, det vises til selve rapporten og punktene opplistet i møteinnkallingen.

- a. Kommunedirektøren har ferdigstilt arbeidet med nytt, ajourført, økonomi og finansreglement. Saken blir behandlet i formannskapet den 9. februar 2023 og i kommunestyret den 23. februar 2023. Utsending av saker skjer den 30. januar 2023. Saksfremlegget og det nye reglement vil derfor være tilgjengelig for kontrollutvalget på kontrollutvalgets møte den 2. februar.
- b. Utarbeidelse av budsjett 2023 er gjort etter realismekravet i kommuneloven. Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 er kommunens vedtatte tiltaksplan etter krav i ROBEK.
- c. Se også svar under spørsmål b. Fauske kommune er nå bedre i stand til å se hele budsjett- og økonomiplanperioden under ett slik at vi kan levere et budsjett og en økonomiplan som er sterkere forankret i vedtatte plandokumenter og strategier.
- d. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i Fauske kommunestyre april 2022. Det er utarbeidet egne handlingsplaner for hvert samhandlingsområde. Handlingsplanene skal forankres i temaplaner. Planprogram for helse- og omsorgsplan har vært ute på høring og skal til politisk behandling februar 2023.
- e. Vedtatt budsjett er tilgjengelig på Fauske kommune sine hjemmesider, med alle vedlegg. Det er utarbeidet et samledokument som er tilgjengelig for alle med budsjettansvar, samt i politikerportalen. Oppfølging av vedtak gjøres etter fast frekvens, dvs månedlig status til kommunedirektøren. Kommunalsjefene og stabslederne, som er medlemmer i kommunedirektørens ledergruppe, rapporterer til kommunedirektøren. Det er utarbeidet tiltakstabeller med tidsfrister, og kommunalsjef følger opp enhetsledere med månedlig rapportering. System for resultatsikring er under utarbeidelse.

- f. Håndtering av inhabilitetstilfeller omhandles i nytt økonomireglement (se også svar i pkt a)), hvor man bruker betegnelsen “nærstående”. Begrepet er brukt i reglementet under de punktene der det hører hjemme og sier hva som skal skje dersom den som utfører en oppgave i den aktuelle situasjonen er å betrakte som nærstående. Definisjon av begrepet “nærstående” er omtalt dokumentet. Det legges til grunn følgende føringer vedrørende Habilitetskrav:

Habilitet:

Kommuneloven regulerer habilitet for folkevalgte i §11-10 og ansatte i §13-3, her knyttet til saksbehandling. Habilitet (ugildhet) er ellers regulert i forvaltningslovens §6. Her listes opp forhold som gjør en tjenestemann inhabil og dette gjelder alle forhold, også økonomisk saksbehandling /drift. Det følger av § 8 første ledd at det er tjenestemannen selv som avgjør om han er inhabil eller ikke, ved tvil tas dette opp med nærmeste overordnede. Derfor er det reglementet presisert på noen særlige forhold når tjenestemannen er inhabil, altså at det er transaksjoner mellom nærstående (eller ikke være slike transaksjoner).

- g. I forslag til finans- og økonomireglementpunkt 3.8 *Økonomistyring og rapportering* fremgår kommunedirektørens ansvar for rutinebeskrivelser knyttet til utarbeidelse av regnskap og avstemming.
- h. Verktøyet Induct er tatt i bruk i budsjettprosessen 2022 (for budsjett 2023), og programmet er kontinuerlig under videreutvikling for å sikre ivaretagelse av alle utviklingsprosjekter og budsjetttiltak. For hvert tiltak skal det redegjøres for eventuelle risiko og konsekvenser ved gjennomføring av tiltaket. Gjennom bruk av verktøyet Induct har vi til enhver tid full oversikt over både vedtatte tiltak, og forslag til nye tiltak/prosjekter som skal vurderes. Induct er et dynamisk dokument som består av tre deler:
Del 1: Internanalyse med utredninger, konsekvens, risiko og effekt på andre tjenesteområder i kommunen
Del 2: Tiltakskortene (som er vedlegg til budsjettdokument)
Del 3: Oppfølgingsdelen (ikke helt ferdigstilt, men er under utvikling).
- i. Fauske kommune har en overordnet kompetanseplan. Revisjon av planen skulle blitt gjennomført i 2022. Det ble den ikke på grunn av kapasitetsutfordringer i administrasjonen, men revisjonsarbeidet er planlagt med oppstart i februar 2023. Helse og omsorg har dedikert en egen ressurs som skal jobbe med kompetanseplan for eget område og dette arbeidet vil igangsettes parallelt med den overordnede kompetanseplanen for å sikre sammenhenger og synergier.

Med vennlig hilsen

Ann-Elise Os
Kommunalsjef helse og omsorg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

SAK 04/23**Oppfølging av kommunestyrets vedtak -
Forvaltningsrevisjon Forebygging og oppfølging av
sykefravær****Saksgang:**
Kontrollutvalget**Møtedato:**
02.02.2023**Vedlegg:**

- Salten kommunerevisjon IKS, desember 2021: Rapport forvaltningsrevisjon Forebygging og oppfølging av sykefravær (utdrag: Sammendrag, konklusjon og anbefalinger)
- Saksfremlegg Fauske kontrollutvalg 04/22: Rapport forvaltningsrevisjon: Forebygging og oppfølging av sykefravær
- Fauske kommune, leder økonomi- og virksomhetsstyring, 24.01.2023. Redegjørelse om oppfølging av forvaltningsrevisjon Forebygging og oppfølging av sykefravær

Bakgrunn for saken:

Rapport fra forvaltningsrevisjon om forebygging og oppfølging av sykefravær ble behandlet av kommunestyret i møte 22.februar 2022 sak 29/22 med følgende vedtak:

1. *Forvaltningsrevisjonsrapporten Forebygging og oppfølging av sykefravær er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.*
2. *Kommunestyret ber kommunedirektøren merke seg rapportens anbefalinger slik at det gjøres tiltak for å sikre:*
 - *lokal HMS-plan for hver enhet, og egne skriftlige mål for tilstedeværelse.*
 - *at HMS-gruppene utarbeider HMS-hjul for sin avdeling.*
 - *gjennomføring av risikokartlegging og vernerunder, og at slike kartlegginger legges til grunn for planer og tiltak for å redusere risiko.*
 - *iverksetting av rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i HMS-lovgivningen.*
 - *at aktivitetskalender lages for alle avdelinger.*
 - *tilrettelegging for arbeidstakere som har fått redusert arbeidsevne.*
 - *utarbeidelse av oppfølgingsplan for sykemeldte innen fire uker.*

- gjennomføring av dialogmøter for sykemeldte senest innen syv uker.
 - dokumentasjon for hvordan bestemmelsene om oppfølgingsplan og dialogmøte følges. Herunder hvem som har vært innkalt og deltatt i møtene.
3. Kommunestyret merker seg særskilt at det er mangelfull oppfyllelse av krav til dokumentasjon, noe som også kom frem i forvaltningsrevisjonsrapport med samme tema i 2018.
 4. Kommunestyret ber kontrollutvalget foreta en oppfølging av kommunestyrets vedtak innen juni 2022.

Kontrollutvalget gjorde første gangs oppfølging av vedtaket i sitt møte 01.06.2022, der administrasjonen ved kommunalsjef økonomi og personalkonsulent var til stede for å gi utvalget en orientering. Kontrollutvalget gjorde så følgende vedtak:

1. *Kontrollutvalget har i medhold av Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 gjennomført en oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 029/22 Rapport forvaltningsrevisjon: Forebygging og oppfølging av sykefravær.*
2. *Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte kommunestyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer så langt at administrasjonen er kommet godt i gang med oppfølgingen av kommunestyrets vedtak.*
3. *Kontrollutvalgets vedtak oversendes kommunestyret til orientering. Utvalget kommer tilbake til saken høsten 2022 med endelig rapportering om oppfølging av kommunestyrets vedtak.*

Med bakgrunn i stor utskifting av ledelse ble det ansett hensiktsmessig å vente med oppfølging av saken til nyåret. Ut fra at saken er satt på dagsorden er kommunedirektøren, eller den kommunedirektøren bemyndiger, bedt om å møte i kontrollutvalget nevnte dag kl 09.45 for å redegjøre for den videre oppfølging som vedtaket har fått fra administrasjonens side. Vedlagt saken er skriftlig svar fra administrasjonen ved leder for Økonomi- og virksomhetsstyring.

Administrasjonen gir et grundig svar som opplyser hvordan det jobbes i dag, samtidig erkjennes fremdeles en del mangler og at man ikke har klart å «holde det ønskede trykket oppe på sykefraværsoppfølgingen». Dette forklares med mangel på personellressurser og endringer i organisasjonen. Det er positivt at administrasjonen i sitt svar skriver hva som planlegges i det videre arbeidet fremover.

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget har i samsvar med Forskrift om kontrollutvalg § 5 gjennomført en oppfølging av kommunestyrets vedtak i sak 29/22 Forvaltningsrevisjon Sykefravær.
2. Administrasjonen har redegjort for på hvilken måte kommunestyrets vedtak er fulgt opp. Kontrollutvalget registrerer
3. Kontrollutvalgets vedtak oversendes kommunestyret til orientering.

Røkland, 25.jan 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

a

Forvaltningsrevisjon

***Forebygging og
oppfølging av
sykefravær***

Fauske kommune

Sammendrag

Denne forvaltningsrevisjonen omhandler forebygging og oppfølging av sykefraværet ved skolene i Fauske kommune. Salten kommunerevisjon IKS har gjort undersøkelser for å besvare følgende problemstillinger:

- *Hvordan har omfanget og utviklingen av sykefraværet i Fauske kommune vært de siste tre årene?*
- *I hvilken grad følger skolene i Fauske kommune opp sin plikt til systematisk arbeid med forebygging av sykefravær?*
- *I hvilken grad følger skolene i Fauske kommune opp sine plikter innen sykefraværsoppfølging?*

Våre konklusjoner på problemstillingene er:

- *Omfanget og utviklingen av sykefraværet er redegjort for i rapporten. Sykefraværet for hele kommunen har økt fra 2018 til 2019, og er noenlunde stabilt frem til 2020. For skolene samlet har det samlede sykefraværet økt fra 2018 til 2020, det er variasjoner mellom skolene. Fauske kommunens mål om at sykefraværet i kommunen ikke skal overstige 7 prosent er ikke nådd.*
- *Skolene i Fauske kommune følger i varierende grad opp sin plikt til systematisk arbeid med forebygging av sykefravær.*
- *Skolene i Fauske kommunes følger i varierende grad opp sine plikter innen sykefraværsoppfølging.*

Nedenfor har vi redegjort for funn og vurderinger for hvert av revisjonskriteriene som ligger til grunn for konklusjonene.

Fauske kommune fører statistikk over sykefraværet både for hele kommunen, samlet for enhet skole og hver av skolene. De har også fastsatt mål for helse, miljø og sikkerhet (HMS) i HMS-planen, men med bakgrunn i spørreundersøkelsen kan målene gjøres mer kjent blant de

ansatte. Enhet skole har ikke en lokal HMS-plan eller egne skriftlige mål for tilstedeværelse selv om det er vedtatt i overordnet HMS-plan for kommunen.

Fauske kommune har en oversikt over virksomhetens organisasjon, ansvars-, oppgave- og myndighetsfordeling i sitt HMS-arbeid. Skolene har hver sin HMS-gruppe, men ikke alle har laget dokumentet HMS-hjul for sin skole.

Skolene i Fauske kommune har ikke kartlagt farer og problemer for ansatte skriftlig eller vurdert risikoforholdene, samt utarbeidet tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Det er delvis iverksatt rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i HMS-lovgivningen av skolene i Fauske kommune. I 2020 har skolene gjennomført medarbeidersamtale for de aller fleste ansatte. Tre av fire av skoler kan anses å ha gjennomført vernerunder, og de har til dels utarbeidet aktivitetskalendere. Alle skolene har utarbeidet HMS-rapport for 2020.

Skolene i Fauske kommune legger delvis til rette for arbeidstakere som har fått redusert arbeidsevne skal kunne få en tilpasset arbeidshverdag og tilpassede arbeidsoppgaver. Det er liten skriftlig dokumentasjon rundt tilrettelegging. Skolene utarbeider oppfølgingsplan for sykemeldte, men i flere tilfeller ikke innen fire uker.

Revisor kan ikke vurdere om skolene har gjennomført dialogmøter for sykemeldte senest innen syv uker da det meste av etterspurte dokumenter ikke kunne leveres. Vi kan likevel konkludere med at de ikke har gode nok rutiner for å dokumentere dette.

Skolene i Fauske kommune kan ikke dokumenterer hvordan bestemmelsene om oppfølgingsplan og dialogmøte har vært fulgt opp. Herunder hvem som har vært innkalt og deltatt i møtene.

Innsamlingen av data baserer seg på dokumentstudier, intervju med en rekke relevante informanter, stikkprøver og spørreundersøkelser til de ansatte.

På bakgrunn av våre funn, vurderinger og konklusjoner som framkommer i rapporten, anbefaler revisor at Fauske kommune vurderer tiltak for å sikre:

- ❖ lokal HMS-plan for hver enhet, og egne skriftlige mål for tilstedeværelse.
- ❖ at HMS-gruppene utarbeider HMS-hjul for sin avdeling.
- ❖ gjennomføring av risikokartlegging og vernerunder, og at slike kartlegginger legges til grunn for planer og tiltak for å redusere risiko.
- ❖ iverksetting av rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i HMS-lovgivningen.
- ❖ at aktivitetskalender lages for alle avdelinger.
- ❖ tilrettelegging for arbeidstakere som har fått redusert arbeidsevne.
- ❖ utarbeidelse av oppfølgingsplan for sykemeldte innen fire uker.
- ❖ gjennomføring av dialogmøter for sykemeldte senest innen syv uker.
- ❖ dokumentasjon for hvordan bestemmelsene om oppfølgingsplan og dialogmøte følges. Herunder hvem som har vært innkalt og deltatt i møtene.

3 Konklusjon

Salten kommunerevisjon IKS har gjort undersøkelser for å besvare følgende problemstillinger:

- *Hvordan har omfanget og utviklingen av sykefraværet i Fauske kommune vært de siste tre årene?*
- *I hvilken grad følger skolene i Fauske kommune opp sin plikt til systematisk arbeid med forebygging av sykefravær?*
- *I hvilken grad følger skolene i Fauske kommune opp sine plikter innen sykefraværsoppfølging?*

Basert på revisors funn og vurderinger slik disse fremkommer i kapittel 2, er revisors konklusjoner på problemstillingene følgende:

- *Omfanget og utviklingen av sykefraværet er redegjort for i rapporten. Sykefraværet for hele kommunen har økt fra 2018 til 2019, og er noenlunde stabilt frem til 2020. For skolene samlet har det samlede sykefraværet økt fra 2018 til 2020, det er variasjoner mellom skolene. Fauske kommunens mål om at sykefraværet i kommunen ikke skal overstige 7 prosent er ikke nådd.*
- *Skolene i Fauske kommune følger i varierende grad opp sin plikt til systematisk arbeid med forebygging av sykefravær.*
- *Skolene i Fauske kommunes følger i varierende grad opp sine plikter innen sykefraværsoppfølging*

Nedenfor har vi redegjort for funn og vurderinger for hvert av revisjonskriteriene som ligger til grunn for konklusjonene.

Fauske kommune fører statistikk over sykefraværet både for hele kommunen, samlet for enhet skole og hver av skolene. De har også fastsatt mål for helse, miljø og sikkerhet (HMS) i HMS-planen, men med bakgrunn i spørreundersøkelsen kan målene gjøres mer kjent blant de ansatte. Enhet skole har ikke en lokal HMS-plan eller egne skriftlige mål for tilstedeværelse selv om det er vedtatt i overordnet HMS-plan for kommunen.

Fauske kommune har en oversikt over virksomhetens organisasjon, ansvars-, oppgave- og myndighetsfordeling i sitt HMS-arbeid. Skolene har hver sin HMS-gruppe, men ikke alle har laget dokumentet HMS-hjul for sin skole.

Skolene i Fauske kommune har ikke kartlagt farer og problemer for ansatte skriftlig eller vurdert risikoforholdene, samt utarbeidet tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Det er delvis iverksatt rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i HMS-lovgivningen av skolene i Fauske kommune. I 2020 har skolene gjennomført medarbeidersamtale for de aller fleste ansatte. Tre av fire av skoler kan anses å ha gjennomført vernerunder, og de har til dels utarbeidet aktivitetskalendere. Alle skolene har utarbeidet HMS-rapport for 2020.

Skolene i Fauske kommune legger delvis til rette for arbeidstakere som har fått redusert arbeidsevne skal kunne få en tilpasset arbeidshverdag og tilpassede arbeidsoppgaver. Det er liten skriftlig dokumentasjon rundt tilrettelegging. Skolene utarbeider oppfølgingsplan for sykemeldte, men i flere tilfeller ikke innen fire uker.

Revisor kan ikke vurdere om skolene har gjennomført dialogmøter for sykemeldte senest innen syv uker da det meste av etterspurte dokumenter ikke kunne leveres. Vi kan likevel konkludere med at de ikke har gode nok rutiner for å dokumentere dette.

Skolene i Fauske kommune kan ikke dokumenterer hvordan bestemmelsene om oppfølgingsplan og dialogmøte har vært fulgt opp. Herunder hvem som har vært innkalt og deltatt i møtene.

4 Anbefaling

På bakgrunn av våre funn, vurderinger og konklusjoner som framkommer i rapporten, anbefaler revisor at Fauske kommune vurderer tiltak for å sikre:

- ❖ lokal HMS-plan for hver enhet, og egne skriftlige mål for tilstedeværelse.
- ❖ at HMS-gruppene utarbeider HMS-hjul for sin avdeling.
- ❖ gjennomføring av risikokartlegging og vernerunder, og at slike kartlegginger legges til grunn for planer og tiltak for å redusere risiko.
- ❖ iverksetting av rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i HMS-lovgivningen.
- ❖ at aktivitetskalender lages for alle avdelinger.
- ❖ tilrettelegging for arbeidstakere som har fått redusert arbeidsevne.
- ❖ utarbeidelse av oppfølgingsplan for sykemeldte innen fire uker.
- ❖ gjennomføring av dialogmøter for sykemeldte senest innen syv uker.
- ❖ dokumentasjon for hvordan bestemmelsene om oppfølgingsplan og dialogmøte følges. Herunder hvem som har vært innkalt og deltatt i møtene.

SAK 04/22

Rapport forvaltningsrevisjon: Forebygging og oppfølging av sykefravær

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
22.02.2022

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS, 22. desember 2021: Rapport forvaltningsrevisjon Forebygging og oppfølging av sykefravær

Bakgrunn:

Kontrollutvalget har 15. september 2021, i sin sak 16/21, bestilt forvaltningsrevisjon med tema Sykefravær.

Plan for forvaltningsrevisjon for 2020-2023, kommunestyrets sak 095/20, inneholdt følgende prioriteringer:

1. Økonomistyring (gjennomført)
2. Sykefravær (til behandling)
3. Eiendomsforvaltning (sak til bestilling i kontrollutvalget februar 2022)
4. Oppfølging av politiske vedtak
5. Administrativ struktur
6. Nivå på tjenesteyting
7. Gjennomføring av omstilling

(Forvaltningsrevisjon Offentlige anskaffelser (kommunestyret sak 65/2020) var bestilt med bakgrunn i Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019)

Ifølge revisors prosjektplan og utvalgets bestilling skulle rapporten være ferdig innen januar 2022), og da innenfor en ramme på 300 timer. Rapporten ble oversendt desember 2022, og det er opplyst at det har gått med 300 timer.

Formål:

Formålet med forvaltningsrevisjonen har vært å finne ut om kommunen har tilfredsstillende tiltak og rutiner for å forebygge og redusere sykefraværet sett opp mot lov og avtaleverk, og om disse er gjennomført i kommunens enheter. Kontrollutvalget har valgt ut Oppvekst og kultur, nærmere bestemt skole, som område å se nærmere på lokal praktisering av bestemmelser.

Følgende problemstillinger ble undersøkt av revisor:

1. Hvordan har omfanget og utviklingen av sykefraværet i Fauske kommune vært de siste tre årene?
2. I hvilken grad følger skolene i Fauske kommune opp sin plikt til systematisk arbeid med forebygging av sykefravær?
3. I hvilken grad følger skolene i Fauske kommune opp sine plikter innen sykefraværsoppfølging?

For å belyse problemstillingene har revisor innhentet og analysert dokumentasjon, og i tillegg gjennomført intervju / samtaler. Det er gjennomført en spørreundersøkelse som er sendt ut til ansatte på alle skolene i kommunen.

Revisjonskriterier (krav og forventinger som kan stilles til den funksjon/aktivitet som undersøkes av revisjonen), er spesifisert i vedlegg 2 til rapporten (rapportens side 69-74), og er utledet fra bl.a Arbeidsmiljøloven med forskrifter, Folketrygdloven med forskrifter, Forskrift om føring av statistikk over sykefravær og fravær ved barns sykdom, Internkontrollforskriften og kommunens egne retningslinjer og reglementer.

Problemstilling 1 er en såkalt deskriptiv / beskrivende problemstilling, og det er således ikke noen krav eller forventninger som problemstillingen kan vurderes i forhold til.

Revisors funn og vurderinger: Problemstilling 1: Hvordan har omfanget og utviklingen av sykefraværet i Fauske kommune vært de siste tre årene?

Revisors funn: Samlet sykefravær økte fra 2018 (8,3%) til 2019 (10,0%), deretter til 10,2 % for 2020. For skolene samlet har det samlede sykefraværet økt fra 2018 til 2020. Sykefraværet er høyere enn målet på maks 7 % som kommunen har satt seg.

Revisors funn og vurderinger: Problemstilling 2: I hvilken grad følger skolene i Fauske kommune opp sin plikt til systematisk arbeid med forebygging av sykefravær?

Revisjonskriterium:

2. Fauske kommune skal fastsette mål for helse, miljø og sikkerhet

2.A Enhet skole skal ha sin lokale HMS-plan, og egne mål for tilstedeværelse

Revisors funn og vurderinger:

Kommunen har fastsatt mål for helse, miljø og sikkerhet. Det fastsatte måltallet på maks 7 % sykefravær virker godt kjent blant de intervjuede, men noe mindre kjent for deltagerne i spørreundersøkelsen. «Med bakgrunn i spørreundersøkelsen kan målene gjøres mer kjent blant de ansatte.» Når det gjelder pkt 2A om at hver skole skal ha sin lokale HMS-plan, skriver revisor: *Revisor finner ikke at det er laget en lokal HMS-plan for enhet skole, eller egne skriftlige mål for tilstedeværelse.*

Revisjonskriterium:

3. Fauske kommune skal ha oversikt over virksomhetens organisasjon, ansvars-, oppgave- og myndighetsfordeling i sitt HMS-arbeid

3.A Hver skole skal ha en HMS-gruppe som skal lage dokumentet HMS-hjul

Revisors funn og vurderinger:

Kommunen har oversikt over virksomhetens organisasjon, ansvars-, oppgave- og myndighetsfordeling i sitt HMS-arbeid. Revisors undersøkelser viser at alle avdelingene har en HMS-gruppe, men ikke alle skolene har utarbeidet HMS-hjul. I HMS-planen er det krav om at tillitsvalgte skal delta i HMS-gruppen, men dette gjennomføres ikke i alle skolene. *Revisor finner at HMS-gruppene har gjennomført møter i 2020, men referat fra møtene foreligger ikke i alle tilfeller. Revisor viser til at kun malene for HMS-hjulet ligger i riskmanager, det er etter vår vurdering ikke tilstrekkelig.*

Revisjonskriterium:

4. Fauske kommune skal kartlegge farer og problemer, vurdere risikoforholdene, lage planer og iverksette tiltak for å redusere risikoen

Revisors funn og vurderinger:

Det skal ifølge kommunens HMS-plan gjennomføres en risikokartlegging i hver avdeling der alle de ansatte skal involveres, men revisor finner at det ikke gjøres årlige risikokartlegging på skolene slik det står i HMS-planen til Fauske kommune, og som er fremhevet i lovverket at skal dokumenteres. Revisor nevner at skolene gjennomfører ROS-analyser for turer med elever utenfor skolens område, men dette er etter revisors vurdering ikke tilstrekkelig med tanke på den risikokartlegging som skal gjennomføres med bakgrunn i HMS-planen.

Revisor finner at skolene i Fauske kommune ikke har kartlagt farer og problemer for ansatte skriftlig eller vurdert risikoforholdene, samt utarbeidet tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Revisjonskriterium:

5. Fauske kommune skal iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen

5.A Skolene skal ha gjennomført medarbeidersamtaler i 2020

5.B Skolene skal ha gjennomført vernerunder i 2020

5.C Skolene skal ha utarbeidet en aktivitetskalender for 2020

5.D Skolene skal ha utarbeidet en årsrapport for HMS for 2020

Revisors funn og vurderinger:

Resultatene fra spørreundersøkelsen blant de ansatte viser at nesten halvparten er uenig i at det er satt inn tiltak for å forebygge sykefravær. *Revisor vurderer dette som uheldig, og kan tyde på utilstrekkelig informasjon internt.*

Revisor finner at skolene har gjennomført medarbeidersamtale for de aller fleste ansatte i 2020. Det er gjennomført vernerunder ved tre av fire skoler i 2020. Skolene har *til dels utarbeider aktivitetskalendere for 2020*, og alle skolene har utarbeidet en årsrapport for HMS samme år.

Revisors funn og vurderinger: Problemstilling 3: I hvor stor grad sikrer Fauske kommune at ansatte har kompetanse til å ivareta oppgaver innenfor økonomistyring og økonomisk internkontroll?

Revisjonskriterier:

6. *Fauske kommune skal legge til rette for at arbeidstakere som har fått redusert arbeidsevne skal kunne få en tilpasset arbeidshverdag og tilpassede arbeidsoppgaver*

Revisors funn og vurderinger:

Revisor finner at skolene i Fauske kommune delvis legger til rette for at arbeidstakere som har fått redusert arbeidsevne skal kunne få en tilpasset arbeidshverdag og tilpassede arbeidsoppgaver. Det er liten skriftlig dokumentasjon rundt tilrettelegging.

Revisjonskriterier:

7. *Fauske kommune skal utarbeide oppfølgingsplan for sykemeldte senest innen fire uker.*

Revisors funn og vurderinger:

Kommunen har rutiner for at oppfølgingsplanen skal utarbeides innen 4 uker. De lovmessige føringene som slike oppfølgingsplaner skal inneholde er imidlertid ikke beskrevet i de rutinene som er forelagt revisor. *Innholdet i planene er begrenset, og ikke alle inneholder vurdering av arbeidsoppgaver, arbeidsevne og tiltak.* Revisor nevner 4 av 10 oppfølgingsplaner i utgangspunktet kunne dokumenteres av skolene, mens to ble ettersendt. Seks slike planer var dermed levert til revisor, hvorav 2 var laget innen de 4 ukene som er føring i lov.

Revisjonskriterier:

8. *Fauske kommune skal gjennomføre dialogmøter for sykemeldte senest innen syv uker*

Revisors funn og vurderinger:

Kommunen har rutiner for at dialogmøtene skal avholdes innen 7 uker. Men: *Ikke alle ansatte som har vært sykemeldt over syv uker har hatt dialogmøte, og ikke alle er spurt om de ønsker det.* *Revisor sin vurdering er at dette ikke er tilstrekkelig.* Videre fra revisor: *Revisor kan ikke vurdere om skolene i Fauske kommune har gjennomført dialogmøter for sykemeldte senest innen syv uker da det meste av etterspurte dokumenter ikke kunne leveres. Vi må derfor begrense oss til å slå fast at de ikke har hatt gode nok rutiner for å dokumentere det.*

Revisjonskriterier:

9. *Fauske kommune skal kunne dokumentere hvordan bestemmelsene om oppfølgingsplan og dialogmøte har vært fulgt opp. Herunder hvem som har vært innkalt og deltatt i møtene.*

Revisors funn og vurderinger:

Ifølge kommunens rutiner skal kontakt angående sykefraværsoppfølging dokumenteres av arbeidsgiver. *Revisor har ikke mottatt alt av etterspurt dokumentasjon da det har vært en oppfatning av at dette var tilgjengelig i NAV sine systemer. Det har vist seg å ikke stemme.* *Skolene og administrasjonen har ikke vært klar over at dokumentasjonen sendes fra NAV til*

kommunen i Altinn, og kan ikke gjøre rede for hvor forsendelsen blir av. Skolene har ikke et system for systematisk lagring lokalt eller på personalmappene slik det er i dag. Skolene dokumenterer ikke hvordan bestemmelsene om oppfølgingsplan og dialogmøte har vært fulgt opp.

Revisors konklusjon og anbefalinger:

For problemstilling 2 er revisors konklusjon at

- Skolene i Fauske kommune følger i varierende grad opp sin plikt til systematisk arbeid med forebygging av sykefravær.

For problemstilling 3 er revisors konklusjon at

- Skolene i Fauske kommunes følger i varierende grad opp sine plikter innen sykefraværsoppfølging

Basert på funnene i rapporten anbefaler revisor at kommunen vurderer tiltak for å sikre:

1. lokal HMS-plan for hver enhet, og egne skriftlige mål for tilstedeværelse.
2. at HMS-gruppene utarbeider HMS-hjul for sin avdeling.
3. gjennomføring av risikokartlegging og vernerunder, og at slike kartlegginger legges til grunn for planer og tiltak for å redusere risiko.
4. iverksetting av rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i HMS-lovgivningen.
5. at aktivitetskalender lages for alle avdelinger.
6. tilrettelegging for arbeidstakere som har fått redusert arbeidsevne.
7. utarbeidelse av oppfølgingsplan for sykemeldte innen fire uker.
8. gjennomføring av dialogmøter for sykemeldte senest innen syv uker.
9. dokumentasjon for hvordan bestemmelsene om oppfølgingsplan og dialogmøte følges. Herunder hvem som har vært innkalt og deltatt i møtene.

Rapport fra forvaltningsrevisjon Sykefraværsoppfølging, 2018:

Sykefravær var tema også i 2018. Mens daværende rapport gjaldt oppfølging av sykemeldte, har rapporten fra 2021 i tillegg med forebygging av sykefravær. Revisor mente i 2018 at *Fauske kommune som arbeidsgiver følger i nokså stor grad følger opp lover og forskrifter samt egne planer og mål ved oppfølging av sykemeldte. Forbedringspotensialet til kommunen*

er å dokumentere oppfølgingsplaner og dialogmøter som avdelingsleder har med ansatte som er helt eller delvis sykemeldt. Rapporten ga grunnlag for 1 anbefaling fra revisor, og denne var at kommunen treffer tiltak slik at oppfølgingsplaner og dialogmøter blir dokumentert i henhold til lov og forskrift.

Kommunedirektørens kommentar:

Kommunedirektørens kommentar er i sin helhet lagt ved rapporten.

Vurdering:

Salten kommunerevisjon IKS har gjennomført en undersøkelse og utarbeidet en rapport i samsvar med bestillingens innhold.

Rapporten får frem at kommunen har fastsatt mål for sitt HMS-arbeid, og at kommunen har oversikt over ansvars-, oppgave og myndighetsfordeling i sitt HMS-arbeid. Videre er det positivt at det for en del er iverksatt rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i HMS-lovgivningen. Det er imidlertid avdekket forbedringspotensiale på en del grunnleggende områder når det gjelder HMS, bl.a at kommunen ikke har *kartlagt farer og problemer for ansatte skriftlig eller vurdert risikoforholdene, samt utarbeidet tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.*

Rapporten får dessverre også frem mangelfull oppfyllelse av krav til dokumentasjon, noe som jo også var tema i 2018.

Anbefalingene er omfattende, og innholdet i disse henger i stor grad sammen. Det foreslås at anbefalingene tas med i sin helhet i innstillingen til kommunestyret.

Forslag til vedtak (innstilling til kommunestyret):

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Forebygging og oppfølging av sykefravær er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren merke seg rapportens anbefalinger med hensyn til tiltak for å sikre:
 1. lokal HMS-plan for hver enhet, og egne skriftlige mål for tilstedeværelse.
 2. at HMS-gruppene utarbeider HMS-hjul for sin avdeling.
 3. gjennomføring av risikokartlegging og vernerunder, og at slike kartlegginger legges til grunn for planer og tiltak for å redusere risiko.
 4. iverksetting av rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i HMS-lovgivningen.

5. at aktivitetskalender lages for alle avdelinger.
6. tilrettelegging for arbeidstakere som har fått redusert arbeidsevne.
7. utarbeidelse av oppfølgingsplan for sykemeldte innen fire uker.
8. gjennomføring av dialogmøter for sykemeldte senest innen syv uker.
9. dokumentasjon for hvordan bestemmelsene om oppfølgingsplan og dialogmøte følges. Herunder hvem som har vært innkalt og deltatt i møtene.

Inndyr, 14. februar 2022

Lars Hansen
Sekretær for kontrollutvalget

Økonomi og virksomhetsstyring

Salten Kontrollutvalgservice Kommunalt Oppgavefelleskap
c/o Gildeskål kommune Inndyrveien 72
8140 INNDYR

Redegjørelse om oppfølging av forvaltningsrevisjon Forebygging og oppfølging av sykefravær

Innledning:

Viser til innkalling til møte i Fauske kontrollutvalg 02. februar 2023, der kommunedirektøren bes om å redegjøre for videre oppfølging av forvaltningsrevisjon «Forebygging og oppfølging av sykefravær», etter at daværende kommunalsjef for økonomi og virksomhetsstyring og personalkonsulent orienterte kontrollutvalget om oppfølging av vedtaket i møte avholdt den 01.06.2022.

Status i arbeidet:

Fauske kommune har ikke klart å holde det ønskede trykket oppe på sykefraværsoppfølgingen siste halvdel av 2022. Det skyldes i all hovedsak at kommunen, som kjent, har stått uten både strategisk ledergruppe og økonomisjef. I tillegg har bemanningen ved personalkontoret vært halvert.

Sykefraværsarbeidet i organisasjonen samlet sett har ikke opphørt, dette er et kontinuerlig arbeid.

I løpet av februar 2023 er de fleste personell- og lederressursene på plass og arbeidet med sykefraværsoppfølgingen har særskilt prioritert fremover. Arbeidet med oppfølging av HMS-arbeidet i enhetene og i avdelingene er påbegynt, og det forventes at det leveres i henhold til revidert overordnet HMS-plan. Det vil i tillegg bli etterspurt status på sykefraværsoppfølging og oppfølgingsplaner, jfr. anbefalinger fra forvaltningsrevisjon.

Etter forvaltningsrevisjonen ble det gitt anbefalinger om å vurdere tiltak for å sikre en lokal HMS-plan for hver enhet, samt å ha skriftlige mål for tilstedeværelse. Alle enhetenes lokale HMS-plan bygger på den overordnede planen. De lokale HMS-planene har innarbeidet nødvendige lokale tilpasninger, men på bakgrunn av ny organisasjonsmodell og endret lederstruktur med sammenslåing av avdelinger, splitting av avdelinger og enheter, og det er nye avdelinger, medfører det at de fleste planene likevel må revideres innværende år.

Kommunens overordnede mål for tilstedeværelse er 93 %. Målene for den enkelte enhet og avdelingene må være realistiske og tilpasset tjenesteområdet. Videre er det behov for å tydeliggjøre målene skriftlig og gjøre disse kjent i organisasjonen. Det skal fremkomme hvordan enheten og avdelingen konkret har tenkt å jobbe seg frem mot dette. Kommunedirektørens ledergruppe vil etterspørre disse handlingsplanene jevnlig.

De fleste avdelinger har etablert både HMS-hjul og aktivitetskalender. HMS-hjulet er i hovedsak basert på det overordnede HMS-hjulet og aktivitetskalenderen er lokalt tilpasset. Grunnet de organisatoriske endringene nevnt over, er det også behov for å revidere disse for flere avdelinger/enheter.

De fleste avdelinger og enheter som var etablert i hele 2022 har gjennomført vernerunder. En skole har ikke gjennomført dette, men har planlagt vernerunde vinteren 2023. Innenfor Helse og omsorg har det vært store endringer siste halvdel av 2022. Enheter har blitt splittet og nye er etablert. Det er gjennomført vernerunder i store deler av tjenesten.

Kommunen har felles rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i HMS-lovgivningen.

Avvik håndteres fortløpende i avvikssystemet RISK Manager. Systemet skal i tiden frem mot påske 2023 erstattes med nytt forbedret system; Sikri Samsvar. Implementeringen er allerede i gang.

Når det gjelder tilrettelegging for arbeidstakere som har fått redusert arbeidsevne, vurderes mulighet for tidsbegrenset tilrettelegging i hvert enkelt tilfelle. Vurderingen gjøres av leder på den enkelte avdeling. I noen tilfeller meldes arbeidstaker opp til kommunens tilretteleggingsgruppe. De senere år har vi erfart at tilretteleggingsgruppen mer og mer blir en avklaringsgruppe for veien videre, for ansatte som ikke kommer tilbake 100 % i sin stilling, mer enn en faktisk tilretteleggingsgruppe.

Oppfølgingsplaner på sykmeldt arbeidstaker innen fire uker ivaretas fortløpende. Tilbakemeldingene fra enhetene er at de har god kontroll på dette. Oppfølgingsplanene skrives digitalt på nav.no på den enkelte sykmeldte. Dokumentasjon arkiveres i varierende grad på den enkeltes personalmappe.

Dialogmøter er møter hvor Nav står for innkallingen. Oppfølgingssamtaler er jevnlig samtaler mellom arbeidstaker og leder. Innkalling til disse møtene skjer både over telefon, SMS og epost. I enkelte tilfeller sendes en skriftlig møteinnkalling via kommunens sakarkivsystem WebSak. Den sykmeldte kan, om ønskelig, ta med seg tillitsvalgt i alle samtaler. For dialogmøte innen syv uker ivaretas dette der den ansatte er 100 % sykmeldt. Vurdering av behov for dialogmøte vurderes fortløpende ut fra dialog med den ansatte og dens situasjon.

Som et ledd i sykefraværarbeidet er det også en rutine i organisasjonen for gjennomføring av såkalte «spørretimer» i administrasjonen. Dette er et jevnlig møtepunkt for ledere i kommunen der det er rutiner, prosedyrer, muligheter og utfordringer som deles og diskuteres. Relevante oppfølgingspunkt fra kommunedirektøren inngår her. HMS er et fast tema med gjennomgang av fokus for kommende periode og forventninger til leveranser.

Videre arbeid framover:

Med nytt lederteam på plass hos kommunedirektøren blir arbeidet med sykefraværsoppfølging styrket. Det innebærer blant annet:

- systematisk oppfølging av at hver enkelt enhet kommer i mål med revidering av HMS-planer inkludert mål for tilstedeværelse, -årshjul og -aktivitetskalender
- fokus på at vernerunder og risikokartlegginger gjennomføres
- at nødvendig dokumentasjon arkiveres i personalmappene
- kurs for ledere våren 2023:
 - Oppfølging av sykmeldte
 - Hvordan skrive oppfølgingsplan
 - Hvor langt går tilretteleggingsplikten
 - Oppsigelse på grunn av sykefravær

Avdelingen Personal og organisasjon er støttefunksjon som gir råd og veiledning til ledere i organisasjonen.

Med vennlig hilsen

May-Britt Pedersen Delbeek
Leder økonomi og virksomhetsstyring

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

SAK 05/23

Revisors uttalelse etter forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen: Finans- og gjeldsforvaltning // Nummerert brev nr 3.

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
02.02.2023

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS, 20.januar 2023: Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen
- Salten kommunerevisjon IKS, 20.januar 2023: Nummerert brev nr 3.
- Fauske kommune, 24.01.2023. Kommunedirektørens svar til revisors nummererte brev nr 3

Bakgrunn for saken

I kontrollutvalgets sak 40/22 *Orienteringer fra revisjon og sekretariat*, ble utvalget informert om at revisor hadde valg ut finansforvaltning som tema for årlig etterlevelseskontroll.

Kommuneloven § 24-9 stiller krav til kontroll med kommunens økonomiforvaltning, ut over den kontroll som skjer ved ordinær regnskapsrevisjon:

Regnskapsrevisor skal se etter om kommunens eller fylkeskommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges fram for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisor skal senest 30. juni avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren, om resultatet av kontrollen.

Kontrollutvalget skal i henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3 «påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt

opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.»

Kontrollen blir gjort gjeldende fra regnskapsåret 2022, og revisor skal rapportere resultatet fra sin etterlevelsesk kontroll innen 30. juni 2023. Formålet med kontrollen er å forebygge svakheter og sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak innen økonomiforvaltningen.

Vedlagt saken er revisors notat datert 20. januar 2023 etter gjennomført etterlevelsesk kontroll. Kontrollen har videre medført et nummerert brev utstedt av revisor 20. januar 2023, også vedlagt saken. Revisor skal i henhold til kommuneloven § 27-4, første ledd, sende skriftlige meldinger til kontrollutvalget om følgende forhold:

- a) *vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon*
- b) *vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger*
- c) *vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen*
- d) *manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik*
- e) *enhver mislighet*
- f) *hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte*
- g) *hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.*

Revisors funn:

Revisor har laget følgende problemstillinger:

1. Er finansreglementet oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften?
2. Er det etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltningen?
3. Er det gjennomført finansrapporteringer i henhold til finansforskriften?

Følgende er undersøkt av revisor:

- Er det etablert administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift.
- Er det utarbeidet rutiner for vurdering av finansiell risiko i tråd med finansreglementet.
- Er det rutiner for å avdekke, rapportere og følge opp avvik fra finansreglementet.
- Rapporteres 2 ganger i året om finansielle midler og gjeld
- Rapporteres det etter utgangen av hvert år om utviklingen og status om finansielle midler og gjeld.
- Om det i finansrapporteringene rapporteres om:
 - o sammensetningen og verdien av de finansielle forpliktelsene
 - o det opplyses om de finansielle forpliktelsenes løpetid og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 mnd.
 - o det opplyses om markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser og renterisiko som ligger i endring av markedsrente

Revisor skriver følgende i sin konklusjon:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme at Fauske kommune ikke har etterlevd bestemmelsene i Kommuneloven § 14-1 tredje ledd, jf. § 14-13 første ledd og §14-2 bokstav e. Dette begrunnes med følgende funn. 1. Finansreglementet er ikke oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene

fra 01.01.2020. 2. Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift 3. Det er ikke gjennomført finansrapporteringer i henhold til finansforskriften § 8

Vurdering:

Avvik som fører til en modifisert uttalelse, skal kommuniseres til kontrollutvalget i nummerert brev. Resultatene av kontrollen har medført at revisor har utstedt nummerert brev med følgende avvik:

- Kommunens finansreglement er ikke oppdatert i tråd med Kommunelovens §§ 14-2e), 14-13, jf forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner (FOR-2019-11-18-1520). Fristen for oppdatering var 01.01.2020.
- Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift.
- Finansrapporteringen er mangelfull i henhold til kravene finansforskriften § 8.

Kommunedirektøren er i brev av 24.01.2023 bedt om å kommentere avvikene og hvordan disse planlegges fulgt opp. Svaret er vedlagt saken. I tillegg er kommunedirektør eller den kommunedirektøren bemyndiger bedt om å møte i utvalget for å redegjøre for saken og svare på eventuelle spørsmål.

Kommunedirektøren forklarer i sitt svar at den administrative omorganiseringen i 2022 har krevd en særskilt vurdering av systemet for internkontroll, rapportering og rutiner for virksomhetsstyring. Nytt ajourført økonomi- og finansreglement er ferdigstilt administrativt og fremmes for politisk behandling i formannskapet 30.januar, altså før kontrollutvalgets møte. Ifølge redegjørelsen vil forslag til reglement tilfredsstillende til kravene til finans- og gjeldsforvaltning i kommuneloven og forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner. Videre legger kommunedirektøren opp til at det i forbindelse med rapporteringen av finans- og gjeldsforvaltningen til kommunestyret, skal følge en uttalelse fra revisor om forvaltningen skjer innenfor de rammene som reglementet krever.

Forslag til vedtak:

Fauske kontrollutvalg har mottatt revisors uttalelse av 20.januar 2023 etter at det i samsvar med kommunelovens § 24-9 er gjennomført forenklet etterlevelseskontroll om etterlevelse av økonomiforvaltningen når det gjelder finans- og gjeldsforvaltning.

Kontrollutvalget registrerer at etterlevelseskontrollen viser at Fauske kommune pr årsskiftet ikke har etterlevd bestemmelser i lov og forskrift om utarbeidelse av finansreglement, etablering av interne kontrollrutiner for finansforvaltningen og gjennomføring av finansrapporteringer. Kontrollutvalget registrerer videre at kontrollen har medført at revisor har utstedt nummerert brev om forholdet.

Kontrollutvalget registrerer følgende om administrasjonens oppfølging av forhold revisor har tatt opp i nummerert brev nr 3:.....

Røkland, 25.jan 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

Til kontrollutvalget i
Fauske kommune

Deres ref.:

Vår ref.: Jonny Riise

Fauske den 20. januar 2023

Uavhengig revisors attestasjonsuttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Fauske kommunes etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen.

I vår risiko- og vesentlighetsanalyse har vi definert «Finans- og gjeldsforvaltning» med størst risiko for manglende etterlevelse. Kontroll av etterlevelse av reglene for «Finans- og gjeldsforvaltning» er derfor gjennomført

Revisor har laget følgende problemstillinger:

1. Er finansreglementet oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020?
2. Er det etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltningen?
3. Er det gjennomført finansrapporteringer i henhold til finansforskriften?

Følgende er undersøkt av revisor:

- Er det etablert administrative rutiner som sørger for at finansforvaltningen utøves i tråd med finansreglementet, gjeldende lover og forskrift.
- Er det utarbeidet rutiner for vurdering av finansiell risiko i tråd med finansreglementet.
- Er det rutiner for å avdekke, rapportere og følge opp avvik fra finansreglementet.
- Rapporteres 2 ganger i året om finansielle midler og gjeld
- Rapporteres det etter utgangen av hvert år om utviklingen og status om finansielle midler og gjeld.
- Om det i finansrapporteringene rapporteres om:

- Sammensetningen og verdien av de finansielle forpliktelsene
- det opplyses om de finansielle forpliktelsenes løpetid og om verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 mnd.
- det opplyses om markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser og renterisiko som ligger i endring av markedsrente

Ledelsens ansvar for etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for å etablere administrative rutiner som sørger for at økonomiforvaltningen utøves i tråd med bestemmelser og vedtak, og at økonomiforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi har utført oppdraget i samsvar med etiske retningslinjer for revisjonsselskapet, som inneholder uavhengighetskrav og andre krav basert på grunnleggende prinsipper om integritet, objektivitet, faglig kompetanse og tilbørlig aktsomhet, fortrolighet og profesjonell opptreden. I samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1 Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester) har Salten kommunerevisjon IKS et tilstrekkelig kvalitetskontrollsystem, herunder dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering.

Våre oppgaver og plikter

Vår oppgave er å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen på grunnlag av bevisene vi har hentet inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet i samsvar med kommunelovens regler og RSK 301 Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Standarden krever at vi planlegger og gjennomfører oppdraget for å oppnå moderat sikkerhet for hvorvidt det foreligger vesentlige feil eller mangler ved etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning på det området vi har foretatt forenklet etterlevelseskontroll.

Vi baserer oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering som er lagt frem for kontrollutvalget.

Utføring av et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet i henhold til RSK 301, innebærer å utføre handlinger for å innhente bevis for at bestemmelser og vedtak for økonomiforvaltningen etterleves. Typen, tidspunktet for og omfanget av de valgte handlingene er gjenstand for revisors skjønn. Moderat sikkerhet har klart lavere sikkerhetsgrad enn betryggende sikkerhet, og vi gir derfor ikke uttrykk for samme nivå av sikkerhet som i en revisjonsberetning.

Vi mener at vi har innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis som grunnlag for vår konklusjon.

Revisors oppsummering og konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi blitt oppmerksomme at Fauske kommune ikke har etterlevd bestemmelsene i Kommuneloven § 14-1 tredje ledd, jf. § 14-13 første ledd og §14-2 bokstav e. Dette begrunnes med følgende funn.

1. Finansreglementet er ikke oppdatert etter nye bestemmelser i kommuneloven og finansforskriften, begge gjeldene fra 01.01.2020.
2. Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift
3. Det er ikke gjennomført finansrapporteringer i henhold til finansforskriften § 8

Denne uttalelsen er utelukkende utarbeidet for å gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å ivareta sitt påse-ansvar med økonomiforvaltningen og til Fauske kommunes informasjon, og er ikke nødvendigvis egnet til andre formål.

Jonny Riise
oppdragsansvarlig revisor

(sign.)

Kai Andre Blix
Utførende revisor

Til kontrollutvalget i
Fauske kommune

Deres ref.: *

Vår ref.: 4010 Nr.3/Jonny Riise

Fauske den 20. januar 2023

NUMMERERT BREV NR. 3

Vi har utført et attestasjonsoppdrag, som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Fauske kommunes etterlevelse av bestemmelser om finans og gjeldsforvaltning i kommuneloven med tilhørende forskrift. Avvik som fører til en modifisert uttalelse, skal kommuniseres til kontrollutvalget i nummerert brev.

Vi har funnet at kommunen pr 31.12.2022 hadde følgende avvik:

- Kommunens finansreglement er ikke oppdatert i tråd med *Kommunelovens §§ 14-2e), 14-13, jf forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner (FOR-2019-11-18-1520)*. Fristen for oppdatering var 01.01.2020.
- Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift.
- Finansrapporteringen er mangelfull i henhold til kravene finansforskriften § 8.

Jonny Riise
oppdragsansvarlig revisor

Økonomi og virksomhetsstyring

Salten Kommunerevisjon Iks
Postboks 140
8201 FAUSKE

Kommunedirektørens svar til revisors nummererte brev nr 3

Revisor har utført et attestasjonsoppdrag, som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Fauske kommunes etterlevelse av bestemmelser om finans og gjeldsforvaltning i kommuneloven med tilhørende forskrift.

Revisor har funnet at kommunen pr 31.12.2022 hadde følgende avvik:

- *Kommunens finansreglement er ikke oppdatert i tråd med Kommunelovens §§ 14-2e), 14-13, jf forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner (FOR-2019- 11-18-1520). Fristen for oppdatering var 01.01.2020.*
- *Det er ikke etablert interne kontrollrutiner for finansforvaltning som er oppdaterte etter ny lov og forskrift.*
- *Finansrapporteringen er mangelfull i henhold til kravene finansforskriften § 8.*

Fauske kommunes gjeldene finansreglement ble vedtatt av kommunestyret 30.09.2010. Ny forskrift om kommuners garantier, finans og gjeldsforvaltning trådte i kraft 01.01.2020. Den nye forskriften erstatter to tidligere forskrifter om kommunale garantier og kommuners finans- og gjeldsforvaltning.

Etter innstilling fra formannskapet vedtok kommunestyret i sitt budsjettmøte i desember 2022 at:

Kommunedirektøren bes legge frem revidert finans- og økonomi reglement, samt fortløpende gjøre vurderinger og binde renten så snart det vurderes finansielt riktig å gjøre det.

Kommunedirektøren gjennomførte i 2022 en administrativ omorganisering som medførte endret organisasjonsstruktur, budsjettoppstilling og rapportering. I tillegg var det gjennomgang av lederstruktur der ledernivåer og antall ledere er endret fra 1.1.2023. Dette krever en særskilt vurdering av systemet for internkontroll, rapportering og rutiner for virksomhetsstyring. Kommunedirektøren har derfor også utviklet et nytt økonomireglement som definerer prosedyrer og rutiner, og sett i lys av administrativ implementering og oppfølging av reglementet mener kommunedirektøren det er både hensiktsmessig og praktisk å samle økonomireglementet og finansreglementet i ett dokument. Ikke minst vil det være formålstjenlig for kommunestyret i deres oppfølging å kunne vurdere hele det økonomiske området i en sak.

Kommunedirektøren har ferdigstilt arbeidet med nytt, ajourført, økonomi- og finansreglement. Saken blir behandlet i formannskapet den 9. februar 2023 og i kommunestyret den 23. februar 2023. Utsending av saker skjer den 30. januar 2023. Saksfremlegget og det nye reglement vil derfor være tilgjengelig for kontrollutvalget på kontrollutvalgets møte den 2. februar.

Revisors nummererte brev nr 3 omhandler kommunens gjelds- og finansforvaltning. Det nye reglementet består både av økonomireglement og gjelds- og finansreglement. Den sistnevnte delen i

reglementet er fra kapittel 10 og utover. Det fremgår av reglementet at det tilfredsstillende kravene til finans- og gjeldsforvaltning i kommuneloven og forskrift om garantier og finans – og gjeldsforvaltning i kommuner.

Kommunedirektøren legger videre opp til at i forbindelse med rapporteringen og finans – og gjeldsforvaltningen til kommunestyret, skal det til saken følge en uttalelse fra revisor om forvaltningen skjer innenfor de rammene som reglementet krever.

Avslutningsvis og når det gjelder perioden det nummererte brevet omhandler, tør kommunedirektøren henlede noe av oppmerksomheten på den svært krevende situasjonen Fauske kommune de senere årene har vært i, og fremdeles står i - med de prioriteringer som fortløpende har vært nødvendig å gjøre. Bortfall av nøkkelpersonell og store budsjettunderskudd har medført at tuffe prioriteringer om ressursbruk har blitt gjort. Det var særlig påkrevd at fokus måtte rettes mot det å kunne vedta et lovlig budsjett, samt oppfølging av kommunens lovpålagte tiltaksplan i ROBOK. Som et ledd i å følge budsjett- og økonomiplan er det gjennomført – og det pågår – et krevende omstillingsprosjekt med omstrukturering, endrede innretninger i fordeling av ressurser og det kan også innebære nedbemanning for å kunne levere gode tjenester med et redusert budsjett. Etter hvert som kommunen lykkes mer og mer i dette arbeidet, økes mulighetene for å prioritere ajourføring av utdaterte reglementer og utvikling av nye reglementer for å sikre drift og styrket kontroll, samt ytterlig å bedre rapporteringen til kommunestyret. Dette arbeidet er startet og kommunedirektøren legger først nå frem nytt økonomi – og finansreglement til behandling i kommunestyret.

Med vennlig hilsen

Ellen Beate Lundberg
Kommunedirektør

May-Britt Pedersen Delbakk
Leder økonomi og virksomhetsstyring

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

SAK 06/23

Vurdering og bestilling av forvaltningsrevisjon

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
02.02.2023

Vedlegg:

- Salten kommunerevisjon IKS, 23.jan 2023: Forslag til prosjektplan Ettervern barneverntjenesten.
- Salten kommunerevisjon IKS, 23.jan 2023: Forslag til prosjektplan Vann og avløp med selvkost

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har utarbeidet plan for forvaltningsrevisjon, slik det er bestemt i kommuneloven, basert på risikovurderinger av kommunens virksomhet. Kommunestyret har i 2020 vedtatt planen etter innstilling fra kontrollutvalget. Av de sju opprinnelige punktene er punkt 1 økonomistyring levert i 2021 og punkt 2 og 3 henholdsvis sykefravær og eiendomsforvaltning levert i 2022.

1. Økonomistyring (levert 2021)
2. Sykefravær (levert 2022)
3. Eiendomsforvaltning (levert 2022)
4. Oppfølging av politiske vedtak
5. Administrativ struktur
6. Nivå på tjenesteyting
7. Gjennomføring av omstilling

Kommunestyret har gitt kontrollutvalget fullmakt til å foreta endringer i planen. I sak 17/22 besluttet kontrollutvalget å gjøre endringer på de resterende prosjekter ved å prioritere forvaltningsrevisjon på informasjonssikkerhet og trygt skolemiljø. Førstnevnte ble behandlet i siste møte i 2022 og trygt skolemiljø legges frem for behandling i mai. I tillegg er det igangsatt eierskapskontroll.

I avtalen med Salten kommunerevisjon er det gjenstående timer til å dekke 2-3 nye prosjekter. I møte 01.juni 2022, der man besluttet de to nye prosjektene utenom plan, ble det i tillegg lagt frem skisse til to andre prosjekter som kontrollutvalget kunne vurdere; Ettervern barneverntjenesten og Vann og avløp med selvkost. Kontrollutvalget bes vurdere om disse prosjektene er aktuelle for bestilling, om man skal se på gjenstående punkter i opprinnelig plan, eller om det har pekt seg ut nye aktuelle områder. Når det gjelder opprinnelig plan gjenstår følgende: Oppfølging av politiske vedtak, administrativ struktur, nivå på tjenesteyting og gjennomføring av omstilling.

Punktene fra opprinnelig plan er godt fundert og basert på risikoområder. Fauske kommune har gjennomgått store administrative endringer siste året, både i struktur og utskifting av personell. Dette innebærer både risiko og sårbarheter som åpenbart kan være interessante for kontroll. Det er likevel på det rene at endringene er svært ferske og tidlig å evaluere. Av den grunn synes mange av disse prosjektene mer egnet frem i tid, ut i neste valgperiode.

Basert på tidligere drøftinger peker Ettervern i barneverntjenesten og Vann og avløp seg ut som aktuelle forvaltningsområder for kontroll. Vedlagt er oppdatert prosjektplaner. Skisser til planer ble også lagt frem i møte i juni i fjor men er nå oppdatert.

- Ettervern i barnevernstjenesten
 - Formål: Målet med prosjektet er å få svar på om barneverntjenesten i Fauske kommune overholder regler og retningslinjer knyttet til ettervern og sørger for at alle som har rett til det får tilbud om ettervern. Videre at ettervernet planlegges og gjennomføres på en måte som er egnet til å gi brukerne tilstrekkelig oppfølging.
 - Problemstilling: I hvilken grad ivaretar barneverntjenesten i Fauske kommune krav i regelverket om ettervern?
- Vann og avløp:
 - Formål: Formålet med undersøkelsen er å undersøke hvordan Fauske kommune arbeider med vann og avløp med tanke på selvkost, kvalitet og vedlikehold, internkontroll og beredskap.
 - Problemstillinger: 1. I hvilken grad sikrer Fauske kommune at vannforsyningen er av tilstrekkelig kvalitet, når det kommer til vedlikehold, beredskap og vannkvalitet? 2. I hvilken grad sikrer Fauske kommune at avløpssystemet er av tilstrekkelig kvalitet, når det kommer til vedlikehold og beredskap? 3. Er beregning av selvkost for vann og avløp i henhold til kommunelovens krav?

Prosjektplanene inneholder problemstillinger, revisjonskriterier, og metodebruk slik det rådes til i Norges Kommunerevisorforbunds (NKRF) RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget bes først vurdere tema for kommende prosjekter, dernest om de forelagte planene kan være egnet for bestilling allerede nå. Dersom utvalget vurderer andre tema bes revisor utarbeide andre forslag til prosjektplaner etter kontrollutvalgets anmodning. Sekretariatet vurderer imidlertid at de forelagte planene er relevante prosjekter basert på tidligere risikovurderinger og et godt grunnlag for bestilling, med eventuelle presiseringer.

Forvaltningsrevisor vil under møtet ta en nærmere gjennomgang og drøfting av prosjektplanene.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner bestilling av forvaltningsrevisjon i prioritert rekkefølge:

1. Ettervern i barneverntjenesten
2. Vann og avløp med selvkost

slik det er beskrevet i Salten Kommunerevisjons prosjektplaner datert januar 2023.

Innenfor rammen av forvaltningsrevisjonens formål gir kontrollutvalget revisor fullmakt til å foreta justering av fastsatt problemstilling ved behov.

Kontrollutvalget ber revisor fortløpende rapportere til kontrollutvalget om fremdriften og om det er gjort endringer i prosjektets problemstillinger.

Røkland, 25.jan 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Fauske kommune	År: 2023	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: 23.01.23 Navn: Synne Skoglund	Ettervern i barneverntjenesten	Bestilt KU dato:	Side: 1 av 3

Sjekkpunkter

1. Bakgrunn prosjektinformasjon

Kommentar: På bakgrunn av risiko- og vesentlighetsvurderingen 2020 er barnevern et område der det er anbefalt en forvaltningsrevisjon i perioden.

En forskningsrapport på oppdrag fra Bufdir konkluderer med at ettervernet i barneverntjenesten ofte blir nedprioritert,¹ dermed kan saksbehandling og regeletterlevelse på dette området være en interessant inngangsvinkel for forvaltningsrevisjonen. Prosjektet er rettet mot Fauske kommune barneverntjenestes oppfølging av «barn» etter at myndighetsalderen inntreer og fram til de er 23/25 år gamle.

2. Formål

Kommentar:

Målet med prosjektet er å få svar på om barneverntjenesten i Fauske kommune overholder regler og retningslinjer knyttet til ettervern og sørger for at alle som har rett til det får tilbud om ettervern. Videre at ettervernet planlegges og gjennomføres på en måte som er egnet til å gi brukerne tilstrekkelig oppfølging.

3. Problemstillinger

3.1. Problemstilling 1

I hvilken grad ivaretar barneverntjenesten i Fauske kommune krav i regelverket om ettervern?

Vurderinger av bl.a.:

- Nødvendige rutiner for ettervern.
- Forberedelse av ettervern.
- Utredning og vurdering av behovet for ettervern.
- Oppfølging av unge som takker nei til ettervern.
- Evaluering og avslutning av etterverntiltak.
- Vedtak.
- Tiltaksplan.
- Medvirkning og barnets beste.
- Kontakt med barna.
- Dokumentasjon.

¹https://bufdir.no/globalassets/global/nbbf/ettervern/ettervern_en_god_overgang_til_voksenlivet_helhetlig_oppfolging_av_ungdom_med_barnevernerfaring.pdf

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Fauske kommune	År: 2023	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: 23.01.23 Navn: Synne Skoglund	Ettervern i barneverntjenesten	Bestilt KU dato:	Side: 2 av 3

- Kontakt med og koordinering av tiltak i andre deler av hjelpeapparatet.
- Individuell plan.

4. Revisjonskriterier

Kommentar:

- Lov om barnevern (barnevernsloven) med forskrifter (ny lov, i kraft 01.01.2023)
- Lov om barneverntjenester (barnevernloven) med forskrifter (gammel lov)
- Kommuneloven
- Forvaltningsloven
- Ot. Prp. nr 61 (1997-1998) - Om lov om endringer i lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester og lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester
- Rundskriv om tiltak etter barnevernloven for ungdom over 18 år
- Saksbehandlingsrundskrivet – Retningslinjer for barnevernstjenestens saksbehandling
- Kommunens egne retningslinjer, reglementer og rutiner
- Alminnelig praksis på området

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger

Kommentar:

Dokumentanalyse med gjennomgang av kommunale retningslinjer, planer, rutiner og andre dokumenter.

Intervjuer med relevante personer i kommunen.

Eventuell spørreundersøkelse blant de ansatte og/eller brukere.

6. Organisering og ressursbehov

Kommentar:

Ansvarlig for prosjektet er: Bjørn Vegard Gamst
Utførende revisor er: Synne Skoglund

7. Milepæler

Kommentar:

- Godkjenning av prosjektplan – februar 2023
- Oppstartsbrev – sommer/høst 2023
- Dokumentanalyse – høst 2023
- Endelig utarbeidelse av rapport – høst/vinter 2023

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Fauske kommune	År: 2023	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: 23.01.23 Navn: Synne Skoglund	Ettervern i barneverntjenesten	Bestilt KU dato:	Side: 3 av 3

8. Revisors uavhengighet

Kommentar:

Ansvarlig revisor og utførende revisor bekrefter sin uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon av kommuner § 15.

Sted/dato: Bodø / 23.01.2023

Ansvarlig revisor:

Utførende revisor:

9. Ressursbruk

Kommentar:

350 timer

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Fauske kommune	År: 2023	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: 23.01.2023 Navn: Synne Skoglund	Vann og avløp	Bestilt KU dato:	Side: 1 av 3

Sjekkpunkter

1. Bakgrunn prosjektinformasjon

Kommentar: På bakgrunn av risiko- og vesentlighetsvurderingen 2020 er vann og avløp et område der det er anbefalt en forvaltningsrevisjon i perioden. Selvkost, Internkontroll og beredskap er nevnt som et mulig område å undersøke nærmere. Det står videre at feil eller uhell knyttet til vannforsyning kan ha store konsekvenser, både kostnadmessig og i verste fall helsemessig.

2. Formål

Kommentar:

Formålet med undersøkelsen er å undersøke hvordan Fauske kommune arbeider med vann og avløp med tanke på selvkost, kvalitet og vedlikehold, internkontroll og beredskap.

3. Problemstillinger

3.1. Problemstilling 1

I hvilken grad sikrer Fauske kommune at vannforsyningen er av tilstrekkelig kvalitet, når det kommer til vedlikehold, beredskap og vannkvalitet?

3.2 Problemstilling 2

I hvilken grad sikrer Fauske kommune at avløpssystemet er av tilstrekkelig kvalitet, når det kommer til vedlikehold og beredskap?

3.3 Problemstilling 3

Er beregning av selvkost for vann og avløp i henhold til kommunelovens krav?

Vurderinger av bl.a.:

- Kommunens system for selvkost
- Forvaltning og drift.
- Internkontroll.
- Risiko- og sårbarhetsanalyse
- Beredskapsplan
- Vedlikehold for å hindre forurensning og etterslep.
- Tiltak og rapportering.

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Fauske kommune	År: 2023	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: 23.01.2023 Navn: Synne Skoglund	Vann og avløp	Bestilt KU dato:	Side: 2 av 3

4. Revisjonskriterier

Kommentar:

- Drikkevannsforskriften
- Vannforskriften
- Forurensningsloven
- Forurensningsforskriften
- Kommunens retningslinjer regler og reglementer

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger

Kommentar:

Dokumentanalyse med gjennomgang av kommunale retningslinjer, planer, rutiner og andre dokumenter.

Intervjuer med relevante personer i kommunen, mattilsynet o.l

6. Organisering og ressursbehov

Kommentar:

Ansvarlig for prosjektet er: Bjørn Vegard Gamst
Utførende revisor er: Malin Bruun

7. Milepæler (*Oversikt over milepæler*) Er fremdriftsplanen realistisk?

Kommentar:

- Godkjenning av prosjektplan – februar 2023
- Oppstartsbrev – sommer/høst 2023
- Dokumentanalyse – høst 2023
- Endelig utarbeidelse av rapport – høst/vinter 2023

8. Revisors uavhengighet

Kommentar:

Ansvarlig revisor og utførende revisor bekrefter sin uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon av kommuner § 15.

Sted/dato: Bodø / 23.01.2023

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Fauske kommune	År: 2023	Arkiv: 1. Planl. av prosj
Utført dato: 23.01.2023 Navn: Synne Skoglund	Vann og avløp	Bestilt KU dato:	Side: 3 av 3

Ansvarlig revisor:

Utførende revisor:

9. Ressursbruk
Kommentar: 400 timer

SAK 07/23

Orienteringer fra revisjon og sekretariat

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
02.02.2023

Vedlegg:

- a) Salten kommunerevisjon IKS, 13.01.2023. Revidert prosjektplan eierskapskontroll.
- b) Fauske kommune, 14.12.2022. Referatsak RS1: Protokoll - møte i kontrollutvalget 071022
- c) Fauske kommune, 14.12.2022. Særutskrift fra kontrollutvalgets sak 35/22 - Rapport forvaltningsrevisjon: Informasjonssikkerhet.
- d) Fauske kommune, 14.12.2022. Oversendelse av sak fra kontrollutvalget til kommunestyret: Rapport forvaltningsrevisjon Eiendomsforvaltning.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget gis orienteringer fra revisjon og sekretariat.

Vedlegg b) gjelder kommunestyrets behandling etter at kontrollutvalget har gjort undersøkelser og rapportert om håndtering av avvik innen helse/omsorg og oppvekst/kultur. Kommunestyret vedtok i sitt møte 14.12.2022 at rapporteringen fra kontrollutvalget skal legges frem som egen sak i kommunestyret våren 2023.

Røkland, 25. jan 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Fauske kommune	År: 2022	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 14.10.2022 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Eierskapskontroll	Kontr. dato: sign:	Side: 1 av 4

Sjekkpunkter

1. Bakgrunn prosjektinformasjon (*Hvorfor forvaltningsrevisjon*)

Kommentar: På bakgrunn av overordnet analyse og plan for eierskapskontroll for Fauske kommune har Salten kommunerevisjon levert forslag til prosjektplan for «Eierskapskontroll» i Fauske kommune.

2. Formål (*Målformulering*) (*Er revisjonens formål av interesse for kommunen og/eller administrasjonen?*)

Kommentar:

Formålet med prosjektet er å avdekke om kommunen har en oppdatert eierskapsmelding som tilfredsstillende kravene i kommuneloven §26-1 med særlig fokus på om kommunen har et avklart formål med sine eierskap.

3. Problemstillinger (*En spesifisering/konkretisering av formålet*).

3.1. Problemstilling 1

Har Fauske kommune eierskapsmeldinger i samsvar med kommuneloven § 26-1 og gjeldende anbefalinger om eierstyring?

Vurderinger i forhold til:

- Kommunens eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret.
- Eierskapsmeldingens innhold
- Kommunens prinsipper for eierstyring
- Oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- Kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomheten.
- Eierskapsmeldingens tilgjengelighet
- Kommunens systematiske rapportering om tilstanden for selskapene.

4. Revisjonskriterier (*Grunnlag for vurdering*). *Relevante revisjonskriterier kan være utledet av vedtak og forutsetninger, lov, forskrift, veiledere, rundskriv, resultatmål, anerkjent praksis, fagteori og kommunale planer mv.*

Kilder:

- Kommuneloven
- Fauske kommunes eierskapsmelding

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Fauske kommune	År: 2022	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 14.10.2022 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Eierskapskontroll	Kontr. dato: sign:	Side: 2 av 4

- KS Folkevalgtprogram 2019-2023 Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll
- NUES Eierstyring og selskapsledelse, 14. oktober 2021
- Veiledninger

Operasjonaliserte kriterier:

- Kommunen skal minst en gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret.
- Eierskapsmeldingen skal minimum inneholde:
 - o kommunens prinsipper for eierstyring
 - o en oversikt over selskaper, kommunale foretak og andre virksomheter som kommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
 - o kommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomheten.
- Eierskapsmeldingen bør være kommunisert og tilgjengelig for de selskapene der kommunen har eierskap.
- Kommunen bør utarbeide en årlig rapport om tilstanden for selskapene.

5. Metodisk tilnærming og gjennomføring/revisjonshandlinger

(Datainnsamling og – analyse) Hvordan? Hensiktsmessig? Gjennomførbart? Tilstrekkelig kompetanse? Relevant?

Kommentar:

- Dokumentgjennomgang
 - styredokumenter.
 - eierskapsmelding.

Eventuelt intervju sentrale personer med ansvar for å følge opp ovenfor folkevalgte styrerepresentanter.

6. Organisering og ressursbehov (Personell, budsjett, ansvarsfordeling) Har vi nødvendig kompetanse? Ekstra bistand? Kritiske punkter?

Kommentar:

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Fauske kommune	År: 2022	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 14.10.2022 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Eierskapskontroll	Kontr. dato: sign:	Side: 3 av 4

Ansvarlig for prosjektet er: Bjørn Vegard Gamst
Utførende revisor er: Mariell Myhre

7. Milepæler (Oversikt over milepæler) Er fremdriftsplanen realistisk?

Kommentar:

- Prosjektplan til KU – okt 2022
- Oppstart – vinter 2023
- Dokumentgjennomgang – vinter 2023.
- Endelig utarbeidelse av rapport – vinter vår 2023.

8. Revisors uavhengighet

Kommentar:

Ansvarlig revisor og utførende revisor bekrefter sin uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon av kommuner §15.

Sted/dato: Bodø/13.01.2023.

Bjørn Vegard Gamst

Ansvarlig revisor: _____

Utførende revisor: *Mariell Myhre*

Syrene Sjøgren

Medvirkende revisor: _____

SALTEN KOMMUNEREVISJON	Kommune/Etat/Institusjon: Fauske kommune	År: 2022	Arkiv: 3. Planl. av prosj
Utført dato: sign: 14.10.2022 Navn: Bjørn Vegard Gamst	Eierskapskontroll	Kontr. dato: sign:	Side: 4 av 4

9. Ressursbruk
Kommentar: 100 timer

Politisk sekretariat

Salten Kontrollutvalgsservice
Postboks 54
8138 INNDYR

Referatsak RS1: Protokoll - møte i kontrollutvalget 071022

Kommunestyre- 073/22, har i møte 14.12.2022 fattet følgende vedtak i saken:

Vedtak:

RS1:
Rapportering fra kontrollutvalgets undersøkelser av håndtering av avvik innen helse/omsorg og oppvekst/kultur fremlegges som egen sak i kommunestyret våren 2023.

Med vennlig hilsen

Berit Vestvann Johnsen
Formannskapssekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Politisk sekretariat

Salten Kontrollutvalgsservice Kommunalt Oppgavefelleskap
c/o Gildeskål kommune Inndyrveien 72
8140 INNDYR

Særutskrift fra kontrollutvalgets sak 35/22 - Rapport forvaltningsrevisjon: Informasjonssikkerhet

Kommunestyre- 093/22, har i møte 14.12.2022 fattet følgende vedtak i saken:

Vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Informasjonssikkerhet er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

Med vennlig hilsen

Berit Vestvann Johnsen
Formannskapssekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

JournalpostID: 22/16550	Saksbehandler: Kontrollutvalget
Arkiv sakID.: 22/1133	

Sak nr.		Dato
093/22	Kommunestyre	14.12.2022

Særutskrift fra kontrollutvalgets sak 35/22 - Rapport forvaltningsrevisjon: Informasjonssikkerhet

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Informasjonssikkerhet er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

Kommunestyre 14.12.2022:

Behandling:

Kontrollutvalgets innstilling til vedtak ble enstemmig vedtatt.

KOM- 093/22 Vedtak:

Vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Informasjonssikkerhet er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

Vedlegg:

31.10.2022	saksprotokoll frev informasjonssikkerhet 26102022	1525676
31.10.2022	Saksfremlegg_frev_informasjonssikkerhet	1525677
31.10.2022	Forvaltningsrevisjon - Informasjonssikkerhet	1525678

Sammendrag:

Det vises til kontrollutvalgets sak 35/22.

Ellen Beate Lundberg
kommunedirektør

Politisk sekretariat

Salten Kontrollutvalgsservice Kommunalt Oppgavefelleskap
c/o Gildeskål kommune Inndyrveien 72
8140 INNDYR

Oversendelse av sak fra kontrollutvalget til kommunestyret: Rapport forvaltningsrevisjon Eiendomsforvaltning

Kommunestyre- 092/22, har i møte 14.12.2022 fattet følgende vedtak i saken:

Vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Eiendomsforvaltning er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

Med vennlig hilsen

Berit Vestvann Johnsen
Formannskapssekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 22/16545	
	Arkiv sakID.: 22/632	Saksbehandler: Kontrollutvalget

Sak nr.		Dato
092/22	Kommunestyre	14.12.2022

Særutskrift fra kontrollutvalget sak 34/22 - Rapport forvaltningsrevisjon: Eiendomsforvaltning

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Eiendomsforvaltning er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

Kommunestyre 14.12.2022:

Behandling:

Kontrollutvalgets innstilling til vedtak ble enstemmig vedtatt.

KOM- 092/22 Vedtak:

Vedtak:

1. Forvaltningsrevisjonsrapporten Eiendomsforvaltning er forelagt kommunestyret i Fauske og tas til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger.
3. Kommunestyret ber kontrollutvalget påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjon følges opp. Kontrollutvalget anmodes om at oppfølging av rapporten gjøres i løpet av høsten 2023.

Vedlegg:

31.10.2022	saksprotokoll frev eiendomsforvaltning 26102022	1525653
31.10.2022	Saksfremlegg_frev_eiendomsforvaltning	1525651
31.10.2022	Rapport Eiendomsforvaltning	1525652

Sammendrag:

Det vises til kontrollutvalgets sak 34/22.

Ellen Beate Lundberg
kommunedirektør

SAK 08/23

Eventuelt

Saksgang:
Kontrollutvalget

Møtedato:
02.02.2023

Vedlegg:

Forslag til vedtak:

Røklund, 25. jan 2023

Ronny Seljeseth
Sekretær for kontrollutvalget